

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^e JAARGANG

WOENSDAG 19 AUGUSTUS 1931

No. 816

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.
Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatsweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

18 AUGUSTUS 1931.

Langzamerhand begint het vertrouwen op de geldmarkt terug te keeren en worden geldgevers weder wat meer geneigd op iets langeren termijn af te geven. De vraag naar wissels nam daardoor deze week sterk toe en daar het aanbod door de bekende omstandigheden belangrijk is ingekrompen, liep de rente snel terug. Geopend op $1\frac{1}{4}$ à $1\frac{14}{16}$ pCt. werd gisteren voor $1\frac{1}{16}$ pCt. afgedaan. Ook op prolongatie was meer geld beschikbaar; meestal werd omstreeks $1\frac{1}{4}$ pCt. genoteerd. Gisteren kon echter geen noteering tot stand komen, daar vraag vrijwel geheel ontbrak. Callgeld nog steeds $\frac{1}{2}$ pCt. Per den vijftienden bestond er iets meer vraag, meestal was er echter niets te plaatsen.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank blijkt de post binnenlandsche wissels met f 6,4 miljoen te zijn afgenomen, welke daling zich nagenoeg geheel laat verklaren door het afloopen van f 6 miljoen schatkistpapier, dat vorige week rechtstreeks bij de Bank was ondergebracht. De post beleeningen daalde met f 3,2 miljoen. De posten papier op het buitenland en diverse rekeningen onder het actief namen elk met een klein bedrag toe. De goudvoorraad klom met bijna f 7 miljoen en de voorraad zilveren munt met ongeveer f 37.000.

Het voorschot aan het Rijk geeft een vermindering te zien van f 5,1 miljoen.

De bankbiljettencirculatie is met f 6,1 miljoen teruggegaan, terwijl de rekening-courant-saldi van anderen verminderden met f 1,5 miljoen. Het beschikbare metaalsaldo bedroeg bijna f 10 miljoen meer dan de vorige week; het dekkingspercentage was nagenoeg 61 pCt.

* * *

De stemming op de wisselmarkt blijft, bij geringe omzetten, kalm. Groote fluctuaties kwamen niet voor. Het Pond, dat de week op 12.05 begon, liep iets terug en eindigde op 12.04 $\frac{1}{2}$, terwijl Dollars van 2.48 $\frac{1}{2}$ op 2.4797 kwamen. In Londen liepen de Dollars van 4.85 $\frac{1}{2}$ op 4.8580 terug. In vrije Marken waren de omzetten iets grooter. Af en toe ontwikkelde zich wat meer vraag; de koers kon dan ook van 58.55 tot 58.70 verbeteren. Fransche Francs iets lager 9.72, evenals Belga's 34.55. Zwitsersche Francs bleven de geheele week gezocht; de koers bewoog zich bij de 48.40. Op den laatsten dag kwam er eenig aanbod en liep de noteering op 48.32 $\frac{1}{2}$ terug. Lires onveranderd ca. 12.97 $\frac{1}{2}$. Ook voor de Skandinavische wissels viel weinig verandering te bespeuren: Kopenhagen 66.27 $\frac{1}{2}$, Oslo 66.28 $\frac{1}{2}$, Stockholm 66.32 $\frac{1}{2}$, Canada Dollars 2.47 $\frac{1}{2}$. Argentijnsche Pesos eerder gezocht op 71 $\frac{1}{2}$. Rio ca. 16. Uruguay Dollars 1.15, na 1.— genoteerd te hebben.

Op de termijnmarkt bestonden de omzetten hoofdzakelijk in Ponden en Dollars. De slotnoteeringen voor 1- en 3-maands Ponden waren resp. 2 $\frac{1}{2}$ en 5 $\frac{1}{4}$ c. disagio, terwijl 1-maands Dollars 7 $\frac{1}{2}$ c. onder den kassa-koers noteerden; 3-maands Dollars zijn ca. pari.

Op de banknotenmarkt blijft de vraag naar Ponden en Dollarbiljetten aanhouden, zij het ook in niet zoo sterke mate als voor enkele dagen, omdat het niet meer mogelijk is vreemde biljetten in Hongarije, één van de groote afnemers, te plaatsen.

LONDEN, 17 AUGUSTUS 1931.

De stemming op de verschillende markten was verleden week over het algemeen beter en rustiger. Geld was wel gevraagd, maar niet moeilijk te verkrijgen, terwijl disconto iets verzwakte onder den invloed van aankopen van wissels voor buitenlandsche rekening. De noteering sloot op 4 $\frac{1}{4}$ pCt.

Deviezen waren alle beter tegenover sterling.

Met groote belangstelling wordt het resultaat van de besprekingen deze week afgewacht betreffende de stappen, welke de regeering hier zal voorstellen om het geweldige budget-tekort te dekken.

DE ECONOMISCHE DEPRESSIE IN ENGELAND.

In haar als steeds lezenswaardig maandbericht bracht de Midland Bank eenigen tijd geleden eene beschouwing onder den titel „The brighter side of England's Crisis”¹⁾. Dit artikel, geschreven naar aanleiding van de scherpe kritiek van den Heer Siegfried in zijn boek „England's Crisis”, had ten doel den lezer duidelijk te maken, dat Engeland er in economisch opzicht niet zoo slecht aan toe is, als de talrijke buitenlandsche en de minder talrijke, maar toch in aantal gestadig toenemende binnenlandsche critici het wel willen doen voorkomen. Uiteengezet werd, dat de „efficiency” in de Engelsche productie stijgt, dat de leiders der industrie streven naar aanpassing bij de gewijzigde toestanden en nieuwe wegen voor de voortbrenging trachten te vinden en veelszins reeds gevonden hebben, dat de chronische werkloosheid geen demoralisatie van beteekenis met zich zou brengen, dat de algemeene welstand bevredigend is gestegen en dat aan de economische toekomst van het land niet behoefte te worden gewanhoopt. Wel is er in Engeland's economisch leven een zekere „undue rigidity at a number of points”. Wel wordt toegegeven, dat „with greater elasticity more might be accomplished”. Doch daartegenover wordt dan gewezen op het feit, dat Engeland van de huidige depressie vermoedelijk minder heeft geleden dan de Vereenigde Staten of Duitschland, terwijl de beschouwing eindigt met de volgende tirade: „Let us take heart we are not yet in our dotage, our bones have still some resilience, our joints are not yet stiffened beyond good use, our nerves are still relatively steady, and our brain possesses yet a fair degree of clarity”.

Ware dit alles volkomen in overeenstemming met de feiten, men zou alle reden hebben zich van harte te verheugen. Een welvarend land voor de Westpoort van het Europeesche Continent kan aan dit laatste slechts ten goede komen en een haard van depressie in het Ver. Koninkrijk beteekent een druk op de welvaart in andere landen. Helaas schijnt ons echter het hoopvol optimisme, waarvan het bericht van de Midland Bank doortrokken is, niet gegrond. Wel kan men zeggen, dat het land er, wat het jaar 1930 betreft, in vergelijking met anderen niet altijd slecht afkomt²⁾, doch zulk eene vergelijking heeft betrekking op landen, wier economisch leven in de achter ons liggende hausejaren een zeer veel grooteren groei heeft vertoond, dan in Engeland het geval was. Ware de toestand nu deze, dat de met Engeland vergeleken landen een spronggewijze, en Engeland zelf een meer gelijkmatigen groei had vertoond, zoo zou het zoeven bedoelde betoog hout snijden; dit is echter niet het geval, want er vallen in het economisch leven van Engeland talrijke zwakke punten aan te wijzen, die zich ook met de best geformuleerde „toast” in een bankbericht niet laten wegcijferen.

Wegens het eminente belang, dat ook ons land bij den toestand in Engeland heeft — in 1929 leverde Engeland 9,36 pCt. van onzen import en neemt het 20,51 pCt. van onzen uitvoer af, waardoor het onder de invoerlanden de vierde plaats inneemt en onder de uitvoerlanden het tweede is — willen wij onzen lezers het een en ander mededeelen uit een onlangs verschenen werk van de hand van den Heer A. Loveday, hoofd van het „Economic Intelligence Service” van den Volkenbond en getiteld „Britain and World Trade”³⁾. Meer dan anderen is de schrijver bevoegd

¹⁾ Midland Bank. Monthly Review May-June 1931.

²⁾ Zie ook de in Ec-Stat. Ber. van 25 Maart jl. opgenomen aanteekening betreffende een bericht van de Westminster Bank.

³⁾ De volledige titel luidt: „Britain and World Trade. Quo Vadimus and Other Economic Essays”; uitg. Longmans, Green and Co., London, New-York, Toronto, 1931;

INHOUD.

Blz.

DE ECONOMISCHE DEPRESSIE IN ENGELAND door Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.....	734
IJzer en Staal in 1930 en de eerste helft van 1931 I door T. Hagtingus.....	736
De economische beteekenis van Midden-Afrika door Mr. Paul Catz.....	739
De gemeentefondsbelasting door B. van den Berg....	740
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Het arbeidsregime in de Sovjet-Russische Kolchosen door Paul Olberg.....	742
AANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van scheepsvrachten.....	743
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.....	743
BOEKAANKONDIGING.....	744
ONTVANGEN BOEKEN.....	744
MAANDCIJFERS:	
Conjunctuurgegevens betreffende Groot-Brittannië	745
Rijkspostspaarsbank.....	746
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam.....	746
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	746
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	746—752
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

om als beoordeelaar van de economie van zijn land op te treden; zetelend op een plaats, waar hem van uit de geheele wereld het materiaal betreffende den economischen toestand toevloeit, heeft hij zich vrij weten te houden van den vaak rijkelijk bekrompen „insulaire” kijk, aan vele Engelschen eigen, die de oorzaken der depressie buiten Engeland zoeken (afgenomen koopkracht van Europa na den oorlog, opkomst van nieuwe concurrenten in Azië, valuta-concurrentie en hare nawerking e.d.), en daaruit de volkomen foutieve conclusie trekken, dat, nu Engeland vrij van „schuld” is, de verbetering van den huidige toestand nu ook maar van buiten af moet komen. Zulke lieden vergeten, dat de lange duur van de depressie in Engeland zelf wordt bevorderd door het gebrek aan aanpassingsvermogen, waarvoor de zoeven gekenschetste opvatting symptomatisch is.

Het is tegen deze opvattingen, dat Loveday ingaat. Zijn betoog komt hierop neer, dat de achteruitgang, die in de economische positie van Engeland valt waar te nemen, niet een verschijnsel van de beide laatste hevige depressiejaren is, doch dat reeds in de periode 1925—1929, die zich elders door eene haussebeweging kenmerkte, in Engeland teekenen van achteruitgang bemerkbaar waren; dat voorts een beroep op de verarming van Europa en valutaconcurrentie niet opgaat, aangezien Engeland juist in die gebieden het meest terrein heeft verloren, die relatief door den oorlog het minst hebben geleden, en dat de „winners” in het algemeen niet zijn de landen, die een inflatieproces hebben doorgemaakt, doch die landen, die in beginsel dezelfde monetaire politiek als Engeland hebben gevoerd. Daarmee wil de schrijver niet zeggen, dat de in Engeland van industriële zijde zoo heftig bestreden deflatiepolitiek als zoodanig geen schade zou hebben aangericht, doch wél wil hij betoogen, dat de achteruitgang in Engeland's positie niet alleen en zelfs niet in de eerste plaats aan geldoorzaken valt toe te schrijven, aangezien deze zelfde geldoorzaken ook gewerkt hebben in andere landen, wier ontwikkeling bijzonder bevredigend is geweest.

De hoofdoorzaak zoekt de schrijver in de verstarving van bepaalde onderdeelen van het economisch leven: „That ultimate cause probably most students of the questions would agree is lack of suppleness in the mechanism of production, and that ultimate cause has put a check, not only on our export trade, but on our whole production of wealth. We are to-day standing still or but slowly crawling forward in a progressive world.”

Hoe staat het nu in feite met den achteruitgang,

XIX en 229 blz.; in dit artikel is inzonderheid aandacht geschonken aan de Essay, getiteld: „Britain and World Trade”, t.a.p. blz. 147—181.

waarop de Heer Loveday doelt? In de eerste plaats valt hier te wijzen op de vermindering van Englands aandeel in den invoer van andere landen. Wij laten hieronder enkele cijfers volgen, en wel in percentages voor de jaren 1913, 1925, 1927 en 1928:

Percentage van totalen invoer, afkomstig uit Ver. Koninkrijk.

	1913	1925	1927	1928
Europa	8,4	9,2	8,1	7,7
Noord-Amerika	16,8	11,2	10,3	10,1
Zuid-Amerika	27,9	21,2	18,7	18,8
Afrika	36,7	34,6	32,9	31,3
Azië	31,5	19,9	18,6	18,9
Australië	53,4	46,—	43,2	44,4
Totaal	14,5	13,3	12,1	11,7

Hieruit blijkt, dat Engeland inzonderheid terrein heeft verloren in de overzeesche gebieden, die van den oorlog relatief weinig te lijden hadden, en dat de bewerking, als zoude vooral de verarming van Europa Engeland van zijn afzet hebben beroofd, niet houdbaar is.

Wanneer men nu verder den gang van zaken in Engeland met die in enkele andere Europeesche landen vergelijkt, zoo ziet men, dat weliswaar het oude werelddeel in zijn geheel een minder groot aandeel heeft in den wereldhandel dan vóór den oorlog, dat er naast Engeland enkele andere landen zijn, die eveneens hun aandeel in den wereldhandel zagen teruggaan, en wel die landen, die met monetaire moeilijkheden te kampen hadden (België vormt eene uitzondering), doch dat daartegenover de neutralen met een solide geldwezen, zooals Denemarken, Zweden en Zwitserland, een aardigen vooruitgang vertoonen¹⁾.

Een en ander moge weder door enkele cijfers worden geïllustreerd. Wij laten hier in de eerste plaats volgen een overzicht van het aandeel van verschillende landen in den werelduitvoer. Deze cijfers spreken voor zichzelf.

Aandeel in werelduitvoer (geldelijke waarde).

	Ver. Kon.	Duitsch-land	Frank-rijk	Italië	Zweden	Dene-marken	België	Europa
1913	13,94	13,11	7,24	2,60	1,19	0,93	—	55,2
1924	13,01	5,73	7,98	2,30	1,23	1,22	2,37	45,2
1925	12,16	6,81	7,24	2,37	1,19	1,23	2,24	46,1
1927	11,36	8,00	7,13	2,65	1,43	1,27	2,43	46,1
1928	11,20	8,83	6,40	2,43	1,34	1,31	2,67	46,0

Herleidt men den uitvoer op goudbasis en stelt men daarvan indexcijfers op, zoo krijgt men het volgend overzicht, dat almede geen nadere toelichting behoeft en waaruit men bijzonder duidelijk ziet, hoe gering de vooruitgang van Engeland is geweest in vergelijking met de andere genoemde landen.

Index van uitvoerwaarde.

	Ver. Kon.	Denemarken	Noorw.	Zweden	Zwitserland	Nederland
1913	100	100	100	100	100	—
1924	138,4	194	142	153	146	100
1925	146,—	221	184	167	148	114
1926	124,—	216	174	174	133	110
1927	135,—	226	173	198	146	120
1928	137,—	241	176	193	154	126
1929	136,6	251	194	221	151	126

Intusschen betreft dit alles den buitenlandschen handel, die weliswaar voor een land als Engeland van eminent belang is, aangezien dit land zich door een voordeeligen uitvoer de middelen moet verschaffen om zich voor zijn toenemende bevolking in de wereld het noodige te kunnen koopen²⁾; maar daarmee is toch nog niet bewezen, dat Engeland er in vergelijking met andere landen slecht aan toe zou moeten zijn. Mogelijk toch ware het, dat de relatieve vermindering van den buitenlandschen handel gepaard zou

¹⁾ Hetzelfde geldt vermoedelijk ook van Nederland, doch men tast te dien aanzien in het duister wegens de verandering van onze handelsstatistiek.

²⁾ Zie over de verhouding van in- en uitvoer ook de cijfers in Ec.-Stat. Ber., 25 Maart jl. blz. 297.

gaan met eene zooveel te grootere stijging van den nationalen handel en van de nationale voortbrenging.

Ook daarbij echter blijkt weder, dat Engeland, al gaat het langzaam vooruit, relatief bij andere landen ten achter blijft. Niet voor alle landen worden algemeene productie-indices opgesteld. Voor enkele landen, waarvoor dergelijke cijfers gemaakt worden, doen wij ze hieronder volgen:

	Productie-indices.				
	Ver. Kon.	Duitschl.	Frankr.	Zweden	Ver. Staten
1924	100	100	100	100	100
1927	107	146	101	110	112
1928	106	145	118	106	117
1929	112	147	129	130	124

* * *

Bij deze enkele grepen uit het overvloedige materiaal zullen wij het laten. Duidelijk blijkt, dat er ook in de jaren, voorafgaande aan de huidige depressie, „something rotten” was in Engeland. Eens een toonaangevend land, pionier in den tijd der industriële revolutie, dreigt het thans op het tweede plan te geraken. Of liever, het bevindt zich daarop reeds in velerlei opzicht, en het is nog een open vraag, of het zich weder geheel tot het eerste plan zal weten op te werken.

Loveday wijt, zooals gezegd, de moeilijkheden, die Engeland ondervindt, aan het gebrek aan soepelheid in het economisch leven. In de eerste plaats wijst hij daarbij op de loonen, onder de uitdrukkelijke toevoeging, dat het inzonderheid de loonen in de beschutte bedrijven zijn, die den toestand bederven. Daarnaast echter wijst hij op een zekere laksheid, die zich bij de in den deflatietijd noodzakelijke reorganisatie van het Engelsche bedrijfsleven heeft voorgedaan, en die zich ook hierin heeft geuit, dat de banken met groote credieten aan de niet tijdig gereorganiseerde industrie zijn blijven zitten: „... the view sometimes expressed on the Continent of Europe that the world swept by while the British industrialist sat in hope and the banker in contemplation of the overdrafts he had granted is perhaps not simply picturesque. In the contest between hope and contemplation contemplation won because, as prices fell, the value of the overdrafts increased.”

Engeland is in den deflatietijd in tegenstelling tot andere landen, die een dergelijk proces hebben doorgemaakt, te hoog met zijn kostprijzen gebleven. Het is te duur geworden op de wereldmarkt, het heeft daardoor terrein verloren, en het eenige, wat uitkomst kan brengen, is een verlaging van den kostprijz. Naast de door den Heer Loveday genoemde factoren moet in dit verband ook gewezen worden op den budgetairen toestand, die eene ontplooiing van het bedrijfsleven tegengaat. Drastische bezuiniging zal in Engeland niet slechts voor het verkrijgen van evenwicht in de Staatshuishouding, maar ook voor de opleving in zaken volstrekt noodzakelijk zijn¹⁾.

Dit alles eischt offers, in de eerste plaats van degenen, die thans met hun loon of salaris op een te hoog peil zijn aangeland. Protectie kan het vraagstuk niet oplossen, want het zou de Engelsche productiekosten slechts verhoogen, in plaats van deze te verlagen. Inflatie is een tweesnijdend zwaard en laat zich, wanneer men er eenmaal mee begint, niet voldoende beheerschen; in die richting is dus weinig heil te verwachten.

Hoofdzak is, dat zijn wij met den Heer Loveday volkomen eens, dat de elasticiteit in het economisch leven worde vergroot, en wel met het doel om met het bestaande productie-apparaat en de beschikbare arbeidskrachten het grootst mogelijke nut te stichten, iets, wat thans op geen stukken na gebeurt: „The real problem is that of restoring elasticity to the whole organism.”

De middelen om deze elasticiteit te verwezenlijken

¹⁾ Zie daaromtrent het belangwekkende artikel van W. L. Hichens: „The British Re-adjustment Problem”, in het Maandbericht van Lloyds Bank van Augustus 1931.

worden door den Heer Loveday overigens niet nader aangegeven. Hij heeft zich bepaald tot de diagnose, de therapie aan anderen overlatend. Het wil ons voorkomen, dat de Bezuinigingscommissie, wier voorstellen thans bij de Engelsche Regeering in studie zijn, een van de voornaamste geneesmiddelen heeft aangewezen, toen zij voorstelde de werkloozenuitkeeringen drastisch te verlagen. Naast dit vraagstuk blijft echter het probleem van de met het oog op dezen depressie-tijd te hoog opgevoerde staatsuitgaven, een vraagstuk, dat evenals dat der werkloosheid, in ons land momenteel al even actueel is als in Engeland. Moge daarom het afschrikkend voorbeeld van onze Westelijke naburen een goede waarschuwing voor de leiders van de economische politiek hier te lande vormen.

* * *

Wij hadden het hierboven over de vele zwakke plekken in Engeland's economisch leven. Eenig denkbeeld daarvan geven de conjunctuurgegevens betreffende Groot-Brittannië, welke in dit nummer van het weekblad worden gepubliceerd. Wij willen niet nalaten tot slot van deze beschouwingen nog in het bijzonder de aandacht te vestigen op enkele van deze gegevens.

In de eerste plaats wijzen wij op de productie-indices. Deze zijn, zoowel wat den totaal-index betreft als ook met betrekking tot mijnbouw- en zwaarindustrie, buitengewoon slecht. De deels geringe (katoenindustrie), deels vrij belangrijke verbetering (andere metall. industrieën, kunstzijde) is lang niet voldoende om den achteruitgang van mijnbouw en zwaarindustrie te compenseeren.

En in de tweede plaats vestigen wij de aandacht op den angstwekkenden omvang der werkloosheid. Ruim 2,7 millioen werklozen is voor dit seizoen een cijfer, dat voldoende is om allen, die een bevredigend oordeel over Engeland's economie zouden willen uitspreken, tot nadenken te stemmen.

Meer dan ooit is het daarom zaak de oorzaken, die tot de huidige wantoestanden hebben geleid, naarstig te bestudeeren. Werken als dat van Loveday, welke een koele en onbevangen analyse van de feiten trachten te geven, zijn daarbij van groote waarde.

G. M. V. S.

IJZER EN STAAL IN 1930 EN DE EERSTE HELFT VAN 1931.

I.

Reeds in de laatste maanden van 1929 waren er symptomen waar te nemen van een daling van de wereldbehoefte van ijzer en staal, welke zich sinds 1921 in stijgende richting had bewogen. Weinigen zullen echter vermoeden hebben, dat die eerste teekenen van een depressie een periode van ontwrichting van de wereldmarkt aankondigden, waarvan thans, na ruim anderhalf jaar, het einde nog niet te zien is.

In 1929 werd de ruwstaalproductie tot 121 millioen ton opgevoerd, hetgeen een stijging van niet minder dan bijna 11 millioen ton tegenover 1928, beteekende. Bij zulk een vooruitgang steekt de achteruitgang van de wereldproductie van ruwstaal in 1930 tot 95 millioen ton wel zeer sterk af. Een stijging van vier achtereenvolgende jaren werd daarmee in één jaar teniet gedaan.

De wereldproductie van ruwijzer van het afgelopen jaar geeft eveneens een geweldige daling te zien (20 millioen ton). In percenten uitgedrukt is zij iets minder scherp dan die van ruwstaal: de inkrimping bedroeg voor ruwijzer 19.8 pCt. tegenover 21.7 pCt. voor ruwstaal. Absoluut bedraagt de achteruitgang voor ruwijzer zooals wij zagen 20 millioen ton, en voor ruwstaal 26 millioen ton, d.w.z. er is een wijziging gekomen in de verhouding ruwstaalproductie—ruwijzerproductie.

Zooals uit de hier volgende productiecijfers (× 1000

m. t.) blijkt, heeft de productie van ijzer en staal in de Ver. Staten en Duitschland wel de grootste daling ondergaan.

Ruwijzer	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Ver. Staten ..	36.986	39.696	37.151	38.442	42.962	32.260
Duitschland .	10.177	9.644	13.103	11.804	13.401	9.695
Frankrijk ..	8.472	9.393	9.297	10.100	10.441	10.104
Engeland ...	6.336	2.481 ¹⁾	7.409	6.709	7.701	6.285
België	2.541	3.399	3.751	3.905	4.096	3.394
Luxemburg .	2.344	2.512	2.723	2.770	2.906	2.474
Wereldpro- ductie ...	76.500	78.700	86.600	88.500	99.650	79.900

Ruwstaal:

Ver. Staten .	44.847	47.687	43.730	50.655	55.031	39.915
Duitschland .	12.195	12.342	16.305	14.517	16.246	11.539
Frankrijk ..	7.415	8.430	8.275	9.387	9.666	9.412
Engeland ...	7.516	3.617 ¹⁾	9.244	8.662	9.809	7.415
België	2.411	3.374	3.708	3.934	4.132	3.390
Luxemburg .	2.084	2.244	2.471	2.567	2.702	2.270
Wereldpro- ductie ...	90.500	93.000	102.000	110.200	120.950	94.690

¹⁾ Kolenstaking.

De Ver. Staten hebben in 1930 een gedeelte van hun overheerschende positie in de wereldproductie van ijzer en staal verloren. Terwijl het aandeel van de Ver. Staten in 1929 voor ruwijzer 43 pCt. en voor ruwstaal 46 pCt. van de wereldproductie bedroeg, zijn deze percentages voor 1930 tot 40 en 42 gedaald. Na de scherpe daling in de laatste maanden van het vorige jaar, is de productie in de Ver. Staten in de eerste maanden van 1931 weer wat gestimuleerd door de vraag van eenige staalverbruikende industrieën, waaronder de auto- en buizenindustrie een eerste plaats innemen. De behoefte werd echter door de producenten overschat en in de afgelopen maanden is een aanmerkelijke reactie ingetreden, welke nog verergerd wordt door het slappe seizoen. De ruwijzerproductie bedroeg in Juni 1931 slechts 56 pCt., die van ruwstaal 61 pCt. van de voortbrenging in de overeenkomstige maand van 1930.

Europa heeft zijn aandeel in de wereldproductie, wat ruwijzer betreft, in 1930 vrijwel kunnen handhaven; wat ruwstaal aangaat is zijn aandeel zelfs met 3 pCt. gestegen.

In Europa is de Deutsche productie wel het sterkst geslonken. Voor ruwijzer bedroeg de achteruitgang in 1930 28 pCt., voor ruwstaal 29 pCt. Het inkrimpingsproces heeft zich in 1931 ook hier voortgezet: eerst in Mei is de daling van de ruwijzerproductie tot staan gekomen. De ruwstaalproductie heeft zich sinds November 1930 op hetzelfde niveau weten te handhaven. Na Duitschland komt Engeland. De achteruitgang bedroeg hier in 1930 resp. 18,4 en 24,4 pCt. voor ruwijzer en ruwstaal. Ook hier is in de laatste maanden van de eerste helft van 1931, evenals in Duitschland, België en Luxemburg — de beide laatste landen hebben overigens hun productie lang niet in die mate beperkt als de vorengenoemde — een neiging tot stabilisatie van de productie te bespeuren. Het minst van alle blijkt tot dusver Frankrijk door de economische crisis getroffen te zijn. In de eerste helft van 1930 steeg de productie zelfs in eenige maanden nog boven die in de overeenkomstige maanden van 1929; voor het geheele jaar 1930 daalde de ruwijzerproductie met slechts 3,2 pCt., die van ruwstaal met 2,6 pCt. Ook thans beweegt de Fransche voortbrenging zich op een vrij hoog niveau, al vertoont de productiecurve een onmiskenbare neiging tot dalen. Het jaar 1930 was voor de Fransche ijzer- en staalwereld een historisch jaar, in zoverre dat zij te beginnen met Mei 1930 een leidende positie t.a.v. de Europeesche ruwijzerproductie inneemt.

In 1895 moest Engeland, dat tot dusver de hegemonie van de internationale ruwijzerproductie bezat, deze aan de Ver. Staten afstaan, en in 1903 moest Engeland de eerste plaats in de Europeesche ruwijzerproductie voor Duitschland inruimen. Zooals uit de hierboven vermelde cijfers te zien is, is de totale Fransche ruwijzerproductie over 1930 hooger geweest dan de Duit-

sche. Ook wat ruwstaal betreft is 1930 voor Frankrijk een merkwaardig jaar. In December nl. daalde de Duitse voortbrenging van dit product onder de Fransche, om er daarna weer iets bovenuit te stijgen. In vergelijking met vorige jaren is de marge echter gering. Verder is de Engelsche ruwstaalproductie, welke de laatste jaren op ongeveer gelijk niveau met de Fransche gebleven was, sinds Maart niet alleen niet meer boven die van Frankrijk uitgekomen, doch er zelfs verre onder gebleven.

Hieronder volgt een vergelijking van de productie-cijfers van 1929 en 1930 met die van 1913:

	Ruwijzer			Ruwstaal		
	1913	1929	1930	1913	1929	1930
Ver. Staten	100	142	103	100	180	126
Europa	100	114	94	100	138	116
waarvan						
Continent	100	127	101	100	140	116
Engeland	100	74	60	100	128	95
Wereldtotaal	100	126	101	100	159	124

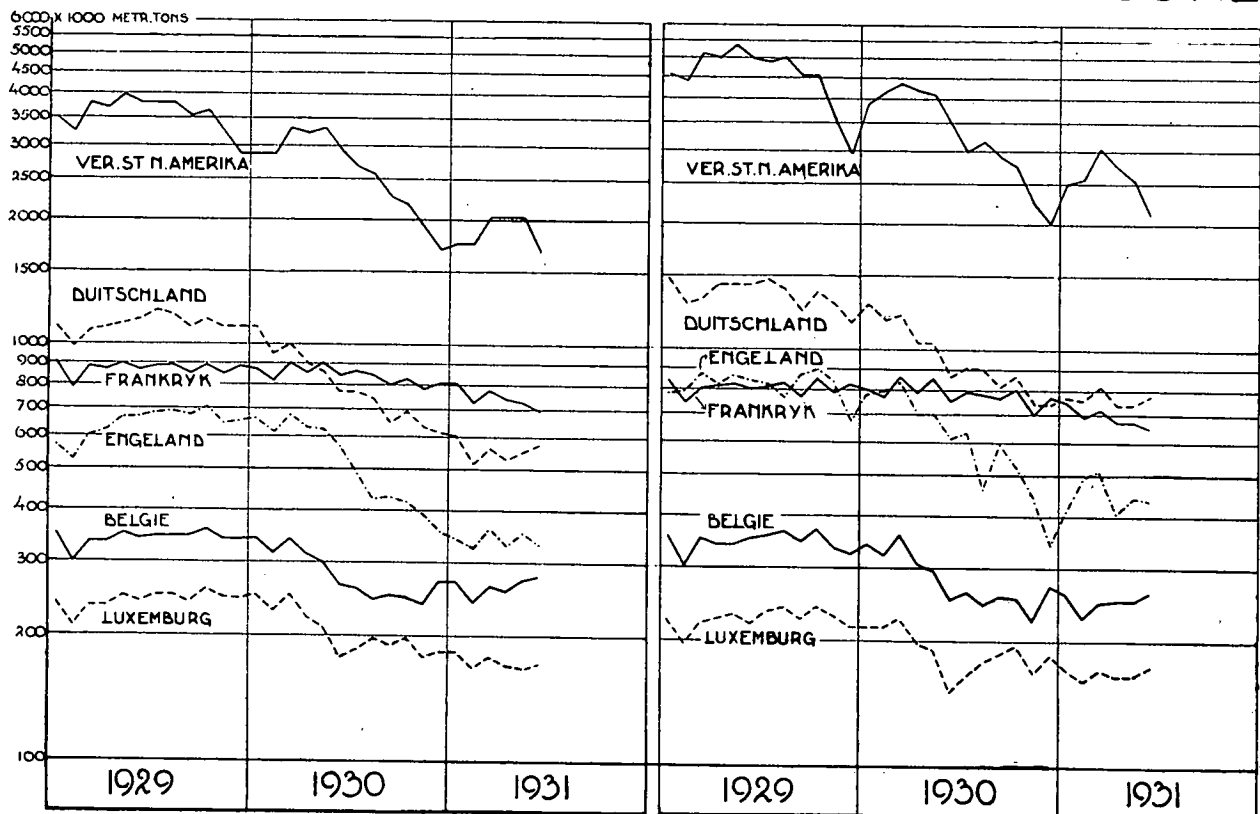
Van de overige ijzer- en staalproduceerende landen is Japan het eenige geweest, dat zijn ruwijzerproductie in 1930 heeft uitgebreid (van 15.2 tot 16.7 miljoen; de ruwstaalproductie daalde iets) en Rusland het eenige, dat zoowel de voortbrenging van ruwijzer als van ruwstaal vergroot heeft. In 1929 overtrof de Russische productie van ruwijzer voor het eerst na den oorlog die van vóór den oorlog, in 1928 was hetzelfde reeds t.a.v. ruwstaal gebeurd. In 1930 steeg de ruwijzerproductie van 4.3 tot ruim 5 miljoen ton, de ruwstaalproductie van 4.9 tot 5.7 miljoen ton. Aan de uitbreiding van het voortbrengingsapparaat wordt onder Amerikaansche leiding hard gewerkt, zoodat verwacht mag worden, dat de productie in de volgende jaren nog aanmerkelijk zal toenemen.

Tenslotte volgt hier een overzicht van de productie (× 1000 m.t.) van ruwijzer en ruwstaal in de Ver. Staten en de voornaamste Westeuropeesche landen in de eerste helft van 1931, vergeleken met die van de eerste helft van 1930.

	Ruwijzer 1e helft		Ruwstaal 1e helft	
	1931	1930	1931	1930
Ver. Staten	11.235	18.553	15.503	23.956
Duitschland	3.343	5.593	4.600	6.582
Frankrijk	4.463	5.184	4.159	4.815
Engeland	2.038	3.780	2.693	4.431
België	1.581	2.014	1.475	2.040
Luxemburg	1.042	1.342	1.013	1.194

Reeds in de tweede helft van 1929 nam een scherpe daling van de prijzen van stalen producten een aanvang, welke echter in Februari 1930 gestuit werd door de actie van het *Internationale Ruwstaalkartel*. De maatregelen van dit kartel hadden betrekking op de vaststelling van minimum prijzen voor halffabrikaten en walsproducten en op de verdeling van de exportorders. Al dadelijk begon men met de staalprijzen boven het toenmalige niveau van de markt te stabiliseeren. Stafijzer bijv., dat begin 1930 tot 105 sh. fob. Antwerpen gedaald was, werd door het Kartel op 107½ sh. gebracht. Intusschen nam de depressie een steeds ernstiger karakter aan, het aantal orders verminderde gestadig en het ontduiken van de kartelprijzen door de producenten en den handel was aan de orde van den dag. Het gevolg was, dat in Juli de regeling der prijzen en exportquota voor stafijzer, bandijzer en zware platen moest worden opgeheven. Toen de contróle van de markt voor deze producten-groep werd losgelaten, duikelden de prijzen tot het peil van de kartel-noteering voor de halffabrikaten, waaruit zij gemaakt worden. Een dergelijke toestand kon niet lang blijven voortbestaan en einde Augustus verviel ook de regeling voor halffabrikaten en balkijzer. Ook dit werd gevolgd door een scherpe daling van den prijs van de betrokken producten, welke zich, toen ook de gewone herfstopleving uitbleef, evenals die der afgewerkte producten voortzette tot November, toen het laagste niveau in 1930 bereikt werd. Stafijzer zakte toen tot 78 sh. fob. Antwerpen. Gedurende de maand November stegen de prijzen als gevolg van een plotselinge uitzetting van de vraag, welke als een compensatie voor het uitblijven van de gewone seizoen-

RUWYZERPRODUCTIE-RUWSTAALPRODUCTIE

opleving in den herfst moet worden beschouwd, om daarna, onderbroken door een kleine stijging van half Maart tot half April, geleidelijk tot meer dan 10 sh. onder het in November bereikte laagste peil van 1930 te zakken! Een prijsvergelijking wordt door het volgende gebruikelijke overzichtje mogelijk gemaakt:

Stafijzer fob. Antwerpen
sh. per Engelsche ton

	1931	1930	1929	1928	1913
	1e helft				
hoogste prijs	84	107 ½	124 ½	125	122 ½
laagste prijs	67	78	101 ½	97	89 ½
gemiddelde prijs	75 ½	96 ½	115	113 ½	104 ½

Zooals gezegd trad een scherpe daling van de staal-prijzen reeds aan het begin van de tweede helft van 1929 in; eerst in October 1929 begon de prijs van gieterij-ijzer — vooreerst nog langzaam — te zakken. Zooals gewoonlijk bij een daling van de staalmarkt, had een verschuiving van de productie van ruwijzer voor de staalbereiding naar die van gieterij-ijzer plaats. Tweeërlei factoren werkten dus samen om het markt-peil voor gieterij-ijzer naar beneden te brengen, ten eerste de steeds krimpende vraag als gevolg van de algemeene malaise, en ten tweede het grooter worden de aanbod als gevolg van de uitbreiding van de productie in het Westeuropeesche industriegebied, welke in Februari 1930 het hoogste niveau sinds Maart 1928 bereikte. Weliswaar ging de productie sindsdien — onderbroken door een stijging in December 1930 — achteruit, doch de vraag verminderde eveneens en de intusschen gevormde voorraden drukten mede de markt tot een ongekend laag peil. Lux. 3 met bestemming naar Engeland deed 67 sh. fob. Antwerpen aan het begin van 1930 en bereikte het laagste niveau in November van dat jaar met 49/-. Na een vrij onbetekenende stijging aan het einde van November en nog een vleugje van opleving in April 1931 daalde de prijs tot het laagste tot dusver bereikte peil van 46 sh. in Juni. De opgewekter stemming op de effecten- en goederenmarkt, teweeg gebracht door het moratorium-voorstel van President Hoover m.b.t. de Duitsche herstelbetalingen, veroorzaakte tenslotte ook een kleine reactie op de exportmarkt voor Lux. 3, doch deze is van zeer geringe betekenis.

Het volgende overzichtje geeft een prijsvergelijking met vorige jaren en met 1913:

Gieterij-ijzer No. 3 fob. Antwerpen
sh. per Engelsche ton

	1931	1930	1929	1928	1913
	1e helft				
hoogste	51	67	72 ½	64	80
laagste prijs	46	49	64	60	57
gemiddelde prijs	49	58 ½	69 ½	62 ½	64

Zooals hierna onder de Fransche markt nog nader zal worden besproken, werd in November 1930 besloten de afdeling van het O.S.P.M., die den verkoop van Lux. 3 op de Fransche markt regelde, per einde 1930 te ontbinden. De prijsregeling werd reeds per 1 November opgeheven. Als gevolg hiervan verviel ook het *Westeuropeesche Gieterij-ijzerkartel*, dat zeer nauw met het O.S.P.M. samenwerkte en voor Fransch, Belgisch en Luxemburgsch gieterij-ijzer exportnoteringen vaststelde. De ophoefing van dit Kartel oefende niet den minsten invloed uit op de exportmarkt, daar de door haar vastgestelde prijzen reeds lang een nominaal karakter droegen.

(Slot volgt.)

DE ECONOMISCHE BETEKENIS VAN MIDDEN-AFRIKA.

Onder Midden-Afrika dient men te verstaan de breede tropische strook gelegen tusschen ongeveer 20 gr. Noorder- en 20 gr. Zuiderbreedte, dus in het Noorden begrensd door de Sahara, in het Zuiden door den Zambesi. Zij neemt in het werelddeel Afrika een bijzondere positie in, waardoor men haar als één economisch complex kan beschouwen. Immers Noord-Afrika met zijn oeroud cultuurleven en door de Sahara van de rest van Afrika afgeknepen, kan men zonder veel bezwaren tot de Europeesche economische sfeer rekenen, terwijl Zuid-Afrika met zijn intensieve mijnbouw en industrialisatie en zijn doelbewust schrijven naar het ideaal van „witmansland” eveneens een volkomen afgezonderd geheel vormt. Midden-Afrika, hoewel in politieken zin hoofdzakelijk verdeeld tusschen vier koloniale mogendheden, vormt bovendien daarom één economisch geheel, omdat het als zuiver tropisch gebied één groot gemeenschappelijk belang heeft, omdat de economische ontwikkeling in alle deelen zonder uitzondering nog in de kinderschoenen staat, eigenlijk hoogstens een kwart eeuw oud is, en tenslotte omdat die ontwikkeling zich baseert op, afhankelijk is van de zwarte bevolking, die ondanks het vaak groote verschil van ras en stam, economisch overal op vrijwel denzelfden standaard staat.

Dit enorme gebied verkeert in een overgangsperiode, waarin het de grondslagen legt, om zich tot een der belangrijkste grondstof-produceerende gebieden der wereld te ontwikkelen. Men heeft van verschillende zijden twijfel geopperd aan de economische betekenis van Midden-Afrika, door te wijzen op het feit, dat, terwijl andere werelddeelen reeds sinds eeuwen hun bodemrijkdommen in intensieve exploitatie hebben genomen, Midden-Afrika eerst sedert den aanvang van onze eeuw is begonnen een plaats onder 's werelds leveranciers in te nemen. Immers eerst na Stanley's tocht dwars door Afrika begon Europa zich voor het zwarte werelddeel te interesseeren en pas toen omstreeks de negentiger jaren de wilde politieke „scramble for Africa” geconsolideerd was, kon de rustige economische exploratie en exploitatie een aanvang nemen. Het is van belang, de oorzaken van deze vertraagde ontwikkeling na te gaan, omdat zij ten deele ook thans nog eenigszins haar invloed doen gelden.

In de eerste plaats de climatologische factoren. Aan de moerassige kuststreken, waar de ontvangst-, verpakkings- en verschepingscentra der uit het binnenland aangevoerde producten natuurlijkerwijze gevestigd zijn, speciaal aan de Westkust, is het klimaat van dien aard, dat tot voor kort een eenigszins langer opthoud voor den blanke tot de onmogelijkheden behoorde. Het gevolg was een onbestendigheid in het bedrijf, een afhankelijk zijn van den wisselvalligen inlander, waardoor van een eenigszins intensieve exploitatie en handel geen sprake kon zijn. Eerst de moderne hygiënische wetenschap heeft kunnen bereiken, dat het klimaat, hoe onverdraaglijk veelal ook, toch niet langer een hinderpaal vormt op den weg der economische ontwikkeling. In de tweede plaats was er het gebrek aan behoorlijke havens. Tot voor enkele jaren moesten in geheel West-Afrika en grootendeels ook in Oost-Afrika alle zeeschepen op de reede blijven liggen, vaak kilometers van de kust verwijderd. Eerst de moderne techniek heeft hierin verbetering gebracht en thans beschikken tenminste de belangrijkste productiegebieden over modern-geoutilleerde havens en kaden.

De grootste hinderpaal voor Midden-Afrika's ontwikkeling was echter tot dusver de geologische formatie. Afrika is opgebouwd uit een terrasvormige opeenstapeling van plateaux, die tot zeer dicht de kust naderen. Deze bijzonderheid verklaart het groote gebrek aan bevaarbare rivieren en aan een behoorlijk spoorwegsysteem. Immers de kosten in verband met

het bevaarbaar maken der rivieren en het aanleggen van spoorwegen naar het binnenland zijn zoo hoog, dat slechts kapitaalkrachtige landen hiertoe konden overgaan en ook dan slechts, wanneer er voldoende uitzicht was op rentabiliteit. Zolang dit niet het geval was, bleef Midden-Afrika sukkelen onder de gevolgen van primitieve transportmethoden. Slechts producten met een betrekkelijk hooge marktwaarde en lage productiekosten kwamen voor uitvoer in aanmerking: ivoor, goud, gommen, vellen van wilde dieren, . . . slaven. Het is hier niet de plaats, om op de gevolgen, die de slavenhandel voor Midden-Afrika heeft gehad, in te gaan. Het zij voldoende, erop te wijzen, dat de door dezen handel teweeggebrachte ontvolking van Afrika de gewichtigste remmende factor is geweest ten aanzien van de ontginning van dit tropisch gebied. De slavenhandel behoort (officieel althans) tot het verleden en het transportvraagstuk nadert met groote schreden zijn oplossing. Reeds is een productief spoorwegsysteem aanwezig met een totaallengte van ca. 50.000 K.M. Van alle zijden boren de spoorwegen zich door de oerwouden in het land: de Kairo-Karthoum-, de Kenya-Uganda- en de Tanganyika-spoorwegen, het belangrijke spoorwegnet van Belgisch Congo, de zoo juist voltooide Benguella-spoorweg dwars door Angola, aansluitend aan den Kaap-Congo-spoorweg en eindelijk de kleinere, doch niet minder belangrijke spoorwegen in Nigeria, de Goudkust en Sierra Leone. Van het grootste gewicht zijn ook de deze spoorwegen voedende autowegen, die vooral in de mijn- en plantagegebieden een onmisbaar element zijn geworden. Want voor Afrika zal de auto op den duur het aangewezen transportmiddel blijken te zijn. Het valt echter te betreuren, dat de politieke verdeling tot dusver een samengaan op het terrein van wegenbouw heeft verhinderd. Het ware zeer te wenschen, dat de koloniale mogendheden zich te dien aanzien nader zouden aaneensluiten.

Dat ondanks de aanzienlijke verbetering in hygiëne, havenwerken en transportfaciliteiten Midden-Afrika na een eersten geweldigen economischen opbloei sinds een zestal jaren een soort stilstand heeft bereikt, is een merkwaardig verschijnsel, dat naar onze meening echter geenerlei gronden oplevert voor de scepsis, waarmede velen de toekomst van Midden-Afrika beschouwen en dat niets afdoet aan de groote potentiële capaciteit van den Midden-Afrikaanschen bodem. Deze stagnatie is o.i. toe te schrijven aan omstandigheden, die men tezamen het Midden-Afrikaansch land- en bevolkingsvraagstuk kan noemen. Men dient niet te vergeten, dat door Europa's plotseling ingrijpen de Afrikaansche bevolking in slechts enkele jaren uit nagenoeg praehistorische cultuurvormen in den moderneren tijd is verplaatst. Waar andere volken eeuwen tijd voor noodig hadden, daaraan moesten de Afrikaansche inlanders in nauwelijks een kwart eeuw zich leeren aanpassen. Hun op primitief-communistischen leest geschoeide samenleving zag zich geplaatst tegenover het individualistisch kapitalisme van onzen tijd. Hun intensief stamleven werd gedesintegreerd, de heiligheid van den bodem, onvervreemdbaar in het oog van den neger, werd aangetast, hun primitieve productie- en bewerkingsmethoden bleken niet slechts den prijs van het Afrikaansch product op de wereldmarkt te drukken, doch bovendien de mededinging van moderner geoutilleerde productiegebieden aan te wakkeren. Deze volkomen omwenteling, die begrijpelijkerwijze een stagneerenden invloed moet hebben, is nog lang niet uitgewerkt. Op grond hiervan en tevens op grond van het feit, dat de levensstandaard van den neger in het algemeen slechts een zeer langzame stijging aantoonde, kan men aannemen, dat Midden-Afrika's verdere economische ontwikkeling nog geruimen tijd zal worden tegengehouden.

* * *

Duidelijk komt de economische beteekenis van Midden-Afrika naar voren uit de volgende cijfers voor

1928 (het laatste geheel buiten de wereldcrisis vallende jaar):

<i>Britsche gebieden:</i>				
	Invoer (£ 1000)	Uitvoer (£ 1000)	Oppervlakte (1000 vierk. mijl)	Bevolking* (1000)
Nigeria	15.430	17.040	340	18.800
Goudkust . . .	12.200	13.825	203	2.500
Br. O.-Afrika & Tanganyika	12.846	12.015	747	13.500
Soedan	6.200	4.986	1.008	6.470
Sierra Leone .	1.626	1.609	31	1.541
N. Rhodesia .	1.957	745	279	900
Gambia	1.011	1.156	4	210
Nyassaland . .	869	938	40	1.230
Br. Kameroen en Togo . .	330	485	47	888
Totaal . .	52.469	52.799	2.699	46.039
<i>Fransche gebieden:</i>				
Fr. W.-Afrika	11.700	10.200	1.444	13.523
„ Kameroen en Togo . .	2.400	1.800	187	2.620
„ Aeq. Afrika	1.400	900	975	3.124
Totaal . .	15.500	12.900	2.606	19.267
<i>Belgisch gebied:</i>				
Belg. Congo .	9.900	6.100	918	8.500
<i>Portugeesch gebied:</i>				
Mozambique .	2.800	1.700	428	3.483
Angola	2.000	1.600	484	2.482
Totaal . .	4.800	3.300	912	5.965
Totaal	82.669	75.099	7.135	79.771

* Ten deele geschat.

Deze cijfers zeggen ons nog meer, wanneer wij bedenken, dat het totaalcijfer van den buitenlandschen handel sinds een kwart eeuw zich meer dan vertienvoudigd heeft. Inderdaad is dan ook de capaciteit van den Midden-Afrikaanschen bodem haast onuitputtelijk, al moet men natuurlijk groote woestijn- en steppegebieden uitschakelen. Zonder in overdrijving te vervallen, kan men vaststellen, dat, theoretisch gesproken, nog geen honderdste gedeelte van Midden-Afrika's bodemrijkdommen ontgonnen is. De uitvoer der belangrijkste producten vertoonde in 1930 het volgende beeld:

<i>Agrarische producten:</i>			
Cacao	340.000 ton	Copra	30.000 ton
Palmpitten		Suiker	8.000 „
en -olie . .	650.000 „	Maïs	1.000.000 ctr.
Aårdnoten . .	670.000 „	<i>Mijnproducten:</i>	
Katoen	330.000 balen	Koper	140.000 ton
Koffie	450.000 ctr.	Tin	15.000 „
Tabak	14.000.000 lbs.	Diamanten . .	2.760.000 kar.
Sisal	55.000 ton	Goud	400.000 ons
Muscaat-		Mangaan	417.000 ton
noten	180.000 ctr.		

Nog steeds neemt cacao de eerste plaats in onder de Midden-Afrikaansche producten. Dit is merkwaardig, in zoverre cacao geen inheemsche Afrikaansche plant is, doch op het eind der vorige eeuw uit Fernando Poo werd ingevoerd. De ontwikkeling der West-Afrikaansche cacao-cultuur behoort tot de fenomenen der economische wereldgeschiedenis. Geen andere cultuur haast heeft in zulk een korte periode een soortgelijken vooruitgang weten te boeken. In minder dan geen tijd had de cacao zich een vooraanstaande plaats in Afrika veroverd. Weliswaar ging de belangstelling voor deze cultuur voorloopig uitsluitend uit van de Goudkust, doch de bevolkingscacao-cultuur nam daar zulk een vlucht, dat zij niet alleen alle andere producten dezer kolonie in de schaduw stelde en de Goudkust in verhouding tot haar oppervlakte tot het rijkste gebied van Afrika maakte, doch daarbij tevens het zwaartepunt der wereldcacao-cultuur van Amerika naar Afrika wist te verplaatsen. Langzamerhand begonnen ook andere gebiedsdeelen, Nigeria, de Ivoorkust, Kameroen, Togo, zich voor de cacao te interesseeren, met dien verstande, dat op het oogenblik ca. 63 pCt. der wereldproductie ter waarde van ongeveer £ 14 miljoen

uit Afrika afkomstig is. Toch is deze zeldzame ontwikkeling niet onverdeeld gunstig geweest. Zij heeft in de eerste plaats het primitieve der inheemsche productie- en bewerkingsmethoden in het daglicht gesteld en de moeilijkheid tevens, om hierin spoedige wijziging te brengen. In de tweede plaats heeft zij het verkeerde eener monocultuur-politiek bewezen. Aan de Goudkust moest alles voor den cacao-boom wijken. De inheemsche palmboom (*Elaeis*) werd bij tienduizenden exemplaren gekapt, om ruim baan te maken voor de cacao-plantages, met het gevolg, dat de jongste ongeëvenaarde prijsdaling van cacao een toestand van aan hongersnood grenzende armoede in het leven heeft geroepen en, gelijk bekend, eind 1930 heeft geleid tot een georganiseerde boycottbeweging van de zijde der kleine negerplanters.

Van meer algemeen economisch belang is Midden-Afrika's productie van oliehoudende vruchten, waarvan de gezamenlijke uitvoerwaarde ongeveer £ 23 miljoen bedraagt. Onder deze staat de *oliepalm* verre bovenaan. Haar verbredingsgebied strekt zich uit langs de geheele Golf van Guinea tot diep in Belgisch Congo. Zij is als het ware de Afrikaansche cultuur bij uitnemendheid, behoeft nauwelijks eenige verzorging en beheerscht de voor zeep-, vet- en margarine-industrie zoo belangrijke wereldmarkt van palm- en palmpittenolie. Doch ook hier doet zich een soortgelijke hindernis voor als bij de cacao-cultuur. De uiterst primitieve wijze van productie en bereiding in de voornaamste productiegebieden Nigeria, Sierra Leone, Ivoorkust, waardoor 40—50 pCt. van de palmolie verloren gaat, is oorzaak, dat voor de overheerschende positie van West-Afrika gevaren dreigen, die niet onderschat mogen worden. Belgisch Congo, Sumatra en voor een geringer deel ook Malacca zijn bezig een palmolie-industrie te ontwikkelen, zoo modern uitgerust en, vooral wat Sumatra betreft, met zulk geselecteerd plantenmateriaal, dat zij een geduchte concurrent voor West-Afrika dreigen te worden. De regeeringen van Nigeria en Sierra Leone doen haar uiterste best, zich tegen het dreigend gevaar te verweren, doch de door Groot-Brittannië in die gebieden aangehangen zeer ethische politiek, die o.m. niet toelaat, dat op den in principe den inlanders behoorenden bodem Europeesche verwerkingsfabrieken worden opgericht, is een groote hinderpaal in dezen strijd tusschen een groote primitieve bevolkingscultuur en de kleine intensief werkende plantages. Ook de andere cultures, zooals aardnoot, cocos en sesam, lijden, hoewel in aanzienlijk mindere mate, onder dezelfde moeilijkheden.

Hier zij eindelijk nog gewezen op een cultuur, die wellicht voor Afrika's toekomst doorslaggevend is: *katoen*. De katoenboom gedijt over een enorme streek, die zich van Noord-Afrika met uitloopers naar West-Afrika tot in Rhodesia uitstrekt. Speciaal de groote overstromingsgebieden van Nijl, Shari en Niger met hun grootscheepsche irrigatiewerken beloven uiterst belangrijke katoen-produceerende gebieden te zullen worden. Volgens een kort geleden herziene schatting bedraagt het voor katoenbouw geschikte Midden-Afrikaansche terrein meer dan 20 miljoen H.A. met een potentiële productie van ca. 16 miljoen balen. In hoeverre deze potentiële productie een reële zal worden, zal hoofdzakelijk afhangen van de oplossing van het bevolkings- en arbeidsvraagstuk.

Wanneer wij tenslotte nog een vluchtigen blik slaan op den Midden-Afrikaanschen rijkdom aan *mineralen*, dan blijkt het, dat de onedele metalen in belangrijkheid verreweg bovenaan staan. De fenomenale ontwikkeling der kopermijnen van Katanga en de groote toekomstbeloften van de Noord-Rhodesische kopermijnen hebben veel bijgedragen tot de crisis op de kopermarkt. Het hoog gehalte van het Afrikaansche kopererts verzekert evenwel aan de Midden-Afrikaansche koperproductie een onbetwiste en waarschijnlijk leidende plaats onder 's werelds producenten, mits

ook hier het nijpende arbeidsvraagstuk, waaronder vooral het bevolkingsarme Katanga te lijden heeft, tot een behoorlijke oplossing kan worden gebracht. De goudindustrie aan de Goudkust toont teekenen van opleving, terwijl de diamantdelverijen van Belgisch Congo en de Goudkust, de Nigeriaansche tinnijnen en de belangrijke mangaan- en bauxietdeposieten der Goudkust activa van beteekenis zijn. Ook ten aanzien van de mijnindustrie staat Midden-Afrika nog eerst in den aanvang zijner ontwikkeling.

Een pauze is in de economische ontwikkeling van Midden-Afrika ingetreden, een pauze die samenhangt met het achterblijven van den cultureelen vooruitgang. Het oog moet thans gericht zijn op de verhooging van 's negers levensstandaard. Zoolang zijn behoeften zoo uiterst gering blijven, vervalt elke prikkel tot grootere en intensievere productie en zoolang zal Midden-Afrika zich ook niet uit de huidige overgangperiode van stagnatie kunnen uitwerken. Bij de omwenteling, die bezig is zich in het economisch wereldbestel te voltrekken en waarbij een algemeene sterke verlaging van den kostprijs blijkbaar vooraan staat, heeft Midden-Afrika echter een grooten voor-sprong, doordien zijn uitgebreide bevolkingscultuur een minimum levensstandaard nauwelijks kent. Bij de jongste prijsdaling van cacao, palmolie, enz. is het gebleken, dat de negerplanter zelfs bij prijzen, die, gelijk men tot voor kort meende, zuiver verlies moesten laten, nog een, zij het ook karig, bestaan wist te maken. Op het oogenblik ligt o.i. in dit feit Midden-Afrika's groote kracht, waardoor het wellicht andere productiegebieden tot verdere rationalisatie zal kunnen dwingen en waardoor het in zekeren zin, ondanks de verschillende andere tegenwerkende factoren, niettemin zijn belangrijke positie op de wereldmarkt zal weten te handhaven.

Mr. PAUL CATZ.

DE GEMEENTEFONDSBELASTING.

Ook op belastinggebied een nieuwe lente, een nieuw geluid. Sedert 1 Mei 1931 wordt een directe belasting naar het inkomen onder den naam van gemeentefondsbelasting door het Rijk geheven. Toen zijn nl. de gemeentelijke inkomstenbelasting en haar pendant, de gemeente-opcenten op de rijksinkomstenbelasting, vervallen. Thans put het Rijk uit de gemeentefondsbelasting de middelen, waaruit de gemeenten ten deele door uitkeering uit het gemeentefonds worden schadeloosgesteld. De gemeentefondsbelasting is dus een *rijks*belasting. Daarop kunnen enkel de gemeenten krachtens de artikelen 277 en 283 (nieuw) Gemeentewet (resp. 240 en 243 oud) opcenten heffen van hen, die tevens in de gemeente wonen.

Het voordeel van een gemeentefondsbelasting is, dat ze geünificeerd wordt geheven m.a.w. de druk tusschen de gemeenten althans wat de hoofdsom betreft, wordt genivelleerd, zoodat van laag en hoogbelaste gemeenten uit dien hoofde geen sprake kan zijn.

Aan de gemeentefondsbelasting zijn onderworpen:

a. de belastingplichtigen (natuurlijke personen), bedoeld in artikel 1, letter a der wet op de inkomstenbelasting 1914, dus *niet* de binnen het Rijk gevestigde stichtingen van art. 1 letter c dier wet, maar bijv. wel de aan boord wonende binnenschippers.

b. de belastingplichtigen (natuurlijke personen en lichamen) bedoeld in artikel 2 dier wet, tenzij in Ned.-Indië, Suriname of Curaçao wonende of gevestigd. Dit is aldus toegelicht, dat nu er een gemeentefonds is er nog meer reden bijna is om bijdragen te vorderen van niet-ingezetenen in de gemeentefondsbelasting dan in de algemeene inkomstenbelasting.

Voor de belastingplichtigen, die tevens in de Rijksinkomstenbelasting zijn aangeslagen, wordt de aanslag in de gemeentefondsbelasting tegelijk met den aanslag in de Rijksinkomstenbelasting vastgesteld.

Een bezwaar-, beroep-, verzoekschrift betreffende de Rijksinkomstenbelasting wordt geacht tevens den aanslag in de gemeentefondsbelasting te betreffen.

Tot grondslag van de heffing der gemeentefondsbelasting strekt het zuiver inkomen, vastgesteld volgens de regelen, die gelden voor de heffing van de Rijksinkomstenbelasting, maar reductie ter voorkoming van dubbele belasting op den voet van art. 99 wet inkomstenbelasting wordt op de gemeentefondsbelasting niet verleend, gold trouwens ook niet voor de plaatselijke inkomstenbelasting.

Voor de binnen het Rijk wonenden zijn de gemeenten in drie klassen verdeeld, welke klasse voor iedere gemeente bij gemeenteverordening wordt bepaald, zelfs verschillend kan zijn voor verschillende gedeelten eener zelfde gemeente. Bij gebreke van zoodanige verordening wordt de gemeente geacht in de eerste klasse te zijn ingedeeld. Voor personen zonder vaste woonplaats binnen het Rijk wordt de gemeente van aanslag geacht te zijn ingedeeld in de tweede klasse. Aan de gemeenten is dus overgelaten te bepalen in welke klassen zij worden gerangschikt.

De kinder aftrek overeenkomstig art. 38 wet inkomstenbelasting is voor binnen het Rijk wonenden op de gemeentefondsbelasting toepasselijk. Geen kinder aftrek wordt toegepast voor gemeentefondsbelasting, indien het kind niet is aangeslagen in de Rijksinkomstenbelasting maar wel wordt aangeslagen in de gemeentefondsbelasting.

Ter verkrijging der belastbare som, waarop toe te passen het progressieve tarief (zie slot) van art. 15 wet 15 Juli 1929, S. 388, tot herziening van de financiële verhouding tusschen het Rijk en de gemeenten, wordt afhankelijk van de klasse een *ongehuwden bijslag* toegevoegd aan het inkomen.

De ongetrouwden bijslag bedraagt:

in gemeenten 1e klasse	f 100.
„ „ 2e „ „	„ 200.
„ „ 3e „ „	„ 300.

Hiermede is aan den wensch tot hooger belasting van vrijgezellen voldaan. Het verschil in levensstandaard tusschen de onderscheidene gemeenten wordt in *classificatiebijslag* tot uitdrukking gebracht.

De classificatiebijslag bedraagt: voor gehuwden (waarmede gelijkgesteld worden zij die gehuwd geweest zijn, weduwnaars, weduwen, gescheidenen die kinder aftrek genieten):

in gemeenten 1e klasse	f —
„ „ 2e „ „	„ 100.
„ „ 3e „ „	„ 200.

(De wetgever heeft gemeend (zie hierna), geen lager aanvangsinkomen te moeten aannemen dan van $f 800 - f 200 = f 600$ voor gehuwden zonder kinderen).

Verder wordt wegens het wonen van twee of meer belastingschuldigen in gezinsverband een *gezinsverbandbijslag* toegepast van $f 50$ per samenwonenden belastingschuldige. Deze regeling komt in strekking overeen met de samenwoningclausules, die vaak werden aangetroffen in gemeente-inkomstenbelastingverordeningen, nl. om de belasting te verhoogen voor in gezinsverband samenwonende belastingschuldigen. Wie niet belastingschuldig is, kan niet tot den gezinsverbandbijslag bijdragen; ter beoordeeling moet c.q. eerst kinder aftrek worden toegepast. Inwonende dienstboden en kostgangers moeten niet tot gezinsverbandbijslag aanleiding geven. Indien van een aantal samenwonenden één hiërarchisch boven de anderen geplaatst is (pastoor en kapelaan; kloosterlingen; vuurtorenwachter met vreemden knecht) is van gezinsverband geen sprake, tenzij tevens familieverhouding aanwezig is. Leven vier meerderjarige verpleegsters, elk met $f 1000$ inkomen, in gezinsverband samen, dan wordt voor ieder de belastbare som der gemeentefondsbelasting $f 1300$, zijnde $f 1000 + f 100$ (ongehuwdenbijslag) $+ 4 \times f 50$ (gezinsverbandbijslag), een en ander in eene gemeente 1e klasse.

Het tarief der gemeentefondsbelasting voor binnen het Rijk wonende natuurlijke personen begint in alle gemeenten met $f 800$, behalve Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage (zie slot). De gemeente van aanslag is die, welke wordt bepaald op den voet van art. 53 wet inkomstenbelasting. Door de bijlagen kan aanslag in de gemeentefondsbelasting moeten plaats hebben zonder gepaard te gaan met aanslag in de Rijksinkomstenbelasting (minimum belastbare som $f 800$), waardoor de belastbare som voor Rijksinkomstenbelasting en gemeentefondsbelasting niet dezelfde is. In Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage, drie gemeenten van hoogen levensstandaard, geldt $f 900$ in plaats van $f 800$ belastbaar minimum. Daar kan mitsdien aanslag in de Rijksinkomstenbelasting plaats hebben zonder gepaard te gaan met aanslag in de gemeentefondsbelasting. Voor de hogere inkomens (inkomens van minstens $f 1500$) is het verschuldigde in alle gemeenten gelijk.

Voor alle natuurlijke personen, binnen het Rijk wonende of niet, geldt het progressief tarief van art. 15, maar bij niet binnen het Rijk wonenden worden geen kinder aftrek, geen classificatie, geen bijlagen, geen gemeente-opcenten toegepast.

De gemeente-opcenten op de gemeentefondsbelasting zijn alleen van toepassing op de aanslagen van hen, die in de gemeente wonen, dus niet op de aanslagen van aan boord wonende binnenschippers, niet op de aanslagen van de niet binnen het Rijk wonende of gevestigde personen en lichamen. Die opcenten kunnen zijn geleidelijk stijgend met de belastbare som (progressief) en dan met een maximum van 80 of voor alle aanslagen gelijk (proportioneel) en dan tot ten allerhoogste 100. Het normale maximum van gemeente-opcenten op de gemeentefondsbelasting is 80.

In tegenstelling met de gemeentefondsbelasting zelf vormen de daarop geheven gemeente-opcenten geen inkomen van het bij art. 1 der wet van 15 Juli 1929, S. 388, ingestelde gemeentefonds.

Ook hetgeen de gemeentefondsbelasting in een gemeente tengevolge van hare rangschikking in de 2e of 3e klasse meer in hoofdsom opbrengt dan zij zou hebben opgebracht bij rangschikking in de 1e klasse, wordt niet in het gemeentefonds gestort, doch rechtstreeks aan de gemeente van aanslag uitgekeerd.

De gemeentefondsbelasting wordt als Rijks directe belasting ingevorderd op den voet van de wet op de invordering van 22 Mei 1845, S. No. 22. Daarvoor bestaat dus voorrang overeenkomstig art. 12 B der wet, ook wat de daarop geheven gemeente-opcenten betreft.

Tot slot enkele tarieven.

I. Tarief (hoofdsom) art. 15. (Denk hierbij aan de bijlagen).

Bel. som f	800 tot beneden f	850 . . f	1
„ „ „	850 „ „	900 . . „	2
„ „ „	900 „ „	950 . . „	3
„ „ „	950 „ „	1.000 . . „	4
„ „ „	1.000 „ „	1.050 . . „	5
„ „ „	1.050 „ „	1.100 . . „	6
„ „ „	1.100 „ „	1.150 . . „	7
„ „ „	1.150 „ „	1.200 . . „	8
„ „ „	1.200 „ „	1.250 . . „	9
„ „ „	1.250 „ „	1.300 . . „	10
„ „ „	1.300 „ „	1.350 . . „	11
„ „ „	1.350 „ „	1.400 . . „	12
„ „ „	1.400 „ „	1.450 . . „	13
„ „ „	1.450 „ „	1.500 . . „	14
„ „ „	1.500 „ „	1.550 . . „	15
„ „ „	1.550 „ „	1.600 . . „	16.50
„ „ „	1.600 „ „	4.000 . . „	18 + $f 3$ p. f 100
„ „ „	4.000 „ „	7.000 . . „	90 + $f 4$ p. „ 100
„ „ „	7.000 „ „	10.000 . . „	210 + $f 5$ p. „ 100
„ „ „	10.000 of meer	360 + $f 6$ p. „ 100	boven „ 7000
			boven „ 10000

II. Tarief (hoofdsom) art. 15 voor Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage (1e klasse). Opcnten belastingjaar 1931/2 Amsterdam 38, Rotterdam 60, 's-Gravenhage 6.

Bel. som f	900 tot beneden f	950.. f	1
.. .. .	950	1.000.. .. .	2
.. .. .	1.000	1.050.. .. .	3
.. .. .	1.050	1.100.. .. .	4
.. .. .	1.100	1.150.. .. .	5
.. .. .	1.150	1.200.. .. .	6
.. .. .	1.200	1.250.. .. .	7
.. .. .	1.250	1.300.. .. .	8
.. .. .	1.300	1.350.. .. .	9
.. .. .	1.350	1.400.. .. .	10,50
.. .. .	1.400	1.450.. .. .	12.—
.. .. .	1.450	1.500.. .. .	13,50
.. .. .	1.500	1.550 enz. als boven.	

N.B. Voor ongehuwden worden de bedragen reeds geheven bij f 100 minder inkomen.

Uitvoerige tarieven voor te Rotterdam verschuldigde bedragen aan belastingen enz. zijn uitgegeven door het Gemeentelijk Bureau voor de Statistiek en ten Raadhuis tegen betaling verkrijgbaar.

B. VAN DEN BERG.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. HET ARBEIDSREGIME IN DE SOVJET-RUSSISCHE KOLCHOSEN.

De Heer Paul Olberg te Berlijn schrijft ons:

„De socialisering van den Russischen landbouw marcheert!” „De collectieve landbouwbedrijven, resp. de Kolchosen, geven de wereld een navolgenswaardig voorbeeld van de organisatie van den landbouw op socialistischen grondslag.” Aldus de bolsjewistische pers, die hierop bijna dagelijks den nadruk legt. Het is derhalve van belang om de arbeidstoestanden in deze gesocialiseerde bedrijven eens na te gaan, te meer waar in de pers aan dit onderdeel van den nieuwen koers in de Russische landbouwpolitiek weinig aandacht wordt besteed.

Is de boer, die door meedooenlooze dwangmethoden in Kolchosen werd opgesloten, gelijkgerechtigd lid van een sociale gemeenschap, dat vrij over de opbrengst van zijn arbeid kan beschikken, of is hij meer een rechteloos loonarbeider in dienst van het staatsgrondbezit? Uit het antwoord op deze vraag zal blijken, of het collectieve bedrijf den boeren eenige verlichting verschaft vergeleken met hun vroegere rechts- en maatschappelijke positie in het individueele bedrijf. Volgens den opzet behoort de Kolchose geen doel op zichzelf te zijn, doch den werkenden mensch te dienen. Volgens de officiële Sovjetgegevens bestaan er thans 200.000 collectieve bedrijven in Rusland, welke 13 miljoen van de vroegere individueele bedrijven vereenigen. Voor de regeling van de arbeidsvoorwaarden in de Kolchosen werden officiële wetten uitgevaardigd.

Wat hebben deze wettelijke bepalingen ten doel? Zij schakelen in de eerste plaats de grondbeginselen van zelfbestuur uit en leggen een militair regime vast. Volgens de verordening van het Centraal Bureau voor de Collectieve Landbouwbedrijven in de Sovjet-Unie, gepubliceerd in de Prawda van 9 Februari 1931, worden voor de drukke werkzaamheden, dat zijn gewoonlijk de seizoenswerkzaamheden, de leden van de Kolchosen in brigades ingedeeld, die ongeveer 40—60 arbeidskrachten omvatten. Aan het hoofd van elke brigade staat een brigadechef, die door het bestuur van de Kolchose wordt benoemd, zelfstandig het werk van de brigade regelt en hiervoor aansprakelijk is. Elke boerenhofstede, welke tot de Kolchose behoort, is verplicht aan de werkzaamheden in den drukken tijd mede te doen. Met werkzaamheden van langeren duur moeten, volgens de verordening, de vooruitstrevende leden van de Kolchose worden belast, die zich bij de toepassing van de socialistische arbeidsvormen hebben onderscheiden. Deze bevoorrechte werkzaamheden zijn van speciale betee-

kenis, omdat de verdeeling van den oogst en de overige inkomsten van de Kolchose uitsluitend volgens het aantal verrichte „Arbeitstageinnahmen” mag plaats hebben.

Volgens de verordening mag met het aantal hoofden, waaruit de familie van de leden der Kolchose bestaat, geen rekening worden gehouden, zooals in de eerste 2 jaren van de collectivisering het geval was. Hierdoor is thans bij de vergoeding van den arbeid geen sprake meer van loon naar behoefte. Alleen de prestatie is voor de grootte van het loon beslissend. Dientengevolge voerde de verordening het accoordstelsel in. Deze zegt woordelijk: „Bij de vaststelling van den norm der prestatie is de Kolchose verplicht zich te richten naar de kwaliteit en de kwantiteit van het werk van de beste Kolchoseleden en -brigades, welke door socialistische concurrentie en het stelsel van „stootbrigaden” worden verkregen.” Naast het accoordstelsel moet het premiestelsel voor de beste arbeidsprestatie worden gebezigd. Bovendien worden in de verordening strafbepalingen voor onvoldoende arbeidsprestatie en in de eerste plaats voor schending van de arbeidsdiscipline vastgelegd. Straffen zijn: openbare berisping, „materiële straffen” (ten gunste van het premiefonds), toewijzing van minder loonenden arbeid, werkverbod en uitsluiting uit het collectieve bedrijf.

Door besluit van het voltallige centrale comité van de communistische partij van de Sovjet-Unie van 15 Juni 1931, gepubliceerd in de Sovjetpers van 17 Juni, worden de bepalingen van 9 Februari aanzienlijk versoepeld. Daarbij wordt bepaald, dat „alle werkzaamheden in de Kolchosen zonder uitzondering op het principe van het accoordstelsel moeten berusten”, waarbij „niet alleen met de kwantiteit, doch ook met de kwaliteit van het werk rekening moet worden gehouden.”

Volgens officiële Sovjetgegevens waren op 20 Mei reeds 64,4 pCt. van alle collectieve bedrijven tot het accoordstelsel overgegaan. Hierbij houden de bolsjewistische landbouwpolitici geen rekening met het belangrijke feit, dat in den landbouw het accoordstelsel heel moeilijk kan worden doorgevoerd. Thans reeds deelt de Sovjetpers mede, dat het accoordwerk in vele districten practisch in dag- resp. uurprestatie wordt veranderd. Bovendien mag niet worden vergeten, dat de leiders van de Kolchosen tegen de gecompliceerde taak van organisatie van den arbeid, speciaal van de regeling van de arbeidsvoorwaarden, niet opgewassen zijn. De arbeiders van de Kolchosen, die, zooals gezegd, in brigades moeten worden georganiseerd, zijn aan de bedrijven en de bedrijfsinventaris gebonden en mogen deze in geen geval verlaten.

Zooals uit deze arbeidsvoorwaarden reeds blijkt, kan de Kolchoseboer over de opbrengst van zijn werk niet zelfstandig naar eigen goeddunken en eigen behoefte beschikken. Volgens de verordening van het Centraal Bureau voor de Collectieve Bedrijven en het Volkscommissariaat voor den Landbouw van 13 April 1930 zijn de Kolchosen verplicht, een zeker gedeelte van den oogst aan den Staat af te staan, en wel tot lage, door den Staat vastgestelde, prijzen. Dit gedeelte bedraagt voor de districten met graanoverschotten een derde tot een vierde, voor de districten, die graan invoeren een achtste van den bruto-graanoogst, terwijl de rest van de opbrengst aan verschillende fondsen ten goede komt.

Opmerkelijk is, dat de Sovjetregering zich bovendien niet tot het groote wettelijke percentage van de opbrengst beperkt, doch tevens eischt, dat de leden van de Kolchosen de overschotten van alle voortbrengselen tot vastgestelde lage prijzen aan de staatsorganisaties verkoopen. „Geen kilogram graan uit de Kolchosen op de vrije markt”, is het principe der Sovjet-Russische landbouwpolitiek.

Wij behoeven nauwelijks naar voren te brengen, dat de Kolchosen op de benaming vrije sociale lichamen,

waarvoor de communisten haar laten doorgaan, geen aanspraak kunnen maken. Zij zijn veeleer besloten dwangbedrijven van den Staat. Want zoowel toetreding tot, als uittreding uit de Kolchose kan de facto niet vrijwillig geschieden. Typeerend voor het Kolchoselid is de onpersoonlijkheid van den mensch, die een object van den ondernemer-staat wordt. In den vorm van gedwongen leveranties van de opbrengst en door de prijsregeling eigent de Sovjetstaat zich de geheele meerwaarde van het Kolchose-bedrijf toe, zonder aan de deelnemers een menschwaardig bestaan te verzekeren. De collectivering van den Russischen landbouw maakt den boer economisch geheel afhankelijk van de staatsdictatuur en in politiek opzicht rechteloos. Het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat de Russische boer de Kolchose uit den grond van zijn hart haat en tegenover de socialisatie van het Kremlin een vijandige houding aanneemt.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

„The Economist” schrijft: Gedurende Juli hield de depressie op de vrachtenmarkt aan; ons indexcijfer van scheepsvrachten, 87,3, vertoont een verdere daling van 4,0 pCt., na een daling van 4,5 pCt. in Juni. De cijfers voor de overeenkomstige maand in 1930 en 1929 bedroegen resp. 90,8 en 110,3. Uit de volgende tabel blijken de jongste schommelingen van de verschillende groepen:

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1893—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Dec. 1927	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Dec. 1928	122,1	131,3	125,6	126,8	127,4	156,7	131,7
Dec. 1929	117,3	95,5	94,6	109,0	93,4	91,7	100,3
Juli 1930	86,3	89,6	94,6	102,8	78,3	93,5	90,8
Aug. „	86,7	94,2	99,7	104,5	84,7	106,8	96,1
Sept. „	87,3	91,2	95,7	103,0	89,2	117,5	97,3
Oct. „	91,1	85,6	93,3	101,3	85,2	113,9	95,1
Nov. „	89,5	85,0	90,4	99,8	81,0	107,7	92,2
Dec. „	89,7	86,9	93,8	103,8	85,2	109,5	94,8
Januari 1931	88,0	90,1	90,1	101,3	88,8	108,6	94,5
Februari „	87,1	93,4	94,6	96,9	90,9	108,6	95,2
Maart „	86,5	94,0	90,5	99,2	91,9	105,0	94,5
April „	86,0	95,0	94,4	94,0	91,4	103,3	94,0
Mei „	85,0	96,6	94,7	94,8	96,0	104,1	95,2
Juni „	82,4	89,6	89,8	91,8	93,0	98,8	90,9
Juli „	81,2	85,5	86,3	87,6	87,8	95,2	87,3

De uitgaande kolenvrachten naar de Middellandsche Zee vertoonden een aanzienlijke daling en de invloed van de financiële moeilijkheden van Cen-

	Indexcijfer	+ of -
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	95,4	..
„ „ thuisvracht	82,3	..
Middell. Zee; uitgaande vracht.....	83,5	- 8,6
„ „ thuisvracht	80,9	- 0,2
Noord-Amerika	85,5	- 4,1
Zuid-Amerika; uitgaande vracht ...	69,4	- 2,1
„ „ thuisvracht	103,2	- 4,9
Indië; uitgaande vracht	86,3	- 4,6
„ thuisvracht	88,9	- 3,8
Het verre Oosten, enz.....	87,8	- 5,2
Australië	95,2	- 3,6

traal Europa openbaarde zich in een verminderde graanbevrachting. De Noord-Amerikaansche graanmarkt was zeer gedrukt. Over het algemeen waren de zaken voor de verschillende ladingen met uitzondering van graan en kolen zeer beperkt. De bovenstaande tabel toont de veranderingen van de verschillende groepen, waaruit ons indexcijfer is samengesteld.

Uit de volgende tabel blijkt ons indexcijfer, herleid tot een gemiddelde voor 1913:

(1913 = 100)

Maand	1928	1929	1930	1931
Januari	98,47	109,6	81,2	81,2
Februari.....	94,33	106,7	76,5	81,9
Maart	93,17	102,6	75,5	81,3
April	94,59	99,1	77,1	80,8
Mei	93,79	97,3	76,1	81,8
Juni	91,29	92,1	75,7	78,1
Juli	93,73	94,8	78,1	75,0
Augustus	98,17	96,1	82,6	
September	99,54	95,3	83,6	
October.....	103,93	93,3	81,7	
November	110,94	88,3	79,3	
December	113,17	86,2	81,5	
Jaarl. gemiddelde	98,8	96,8	79,1	

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.

De maandstatistiek 1931 No. 4 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek bevat o.m. het volgende:

Invoer. Door gebrek aan de noodige gegevens konden sinds begin van dit jaar geen indexcijfers meer samengesteld worden van invoerartikelen. Kwamen over Januari en Februari van een groot aantal artikelen geen prijzen binnen, over Maart werden wederom eenige ontbrekende gegevens ontvangen, terwijl over April de serie weder bijna compleet was. Enkele prijzen hadden echter betrekking op andere kwaliteiten dan die vóór Januari 1931 opgenomen. Was het kwaliteitsverschil gering, dan werd het indexcijfer berekend op grond van den basisprijs van de kwaliteit, welke vóór Januari 1931 in deze publicatie werd opgenomen. Bij groote kwaliteitsverschillen werd de continuïteit van het indexcijfer verkregen door een nieuwen basisprijs te berekenen: nl. door aan te nemen, dat het indexcijfer in December 1930 van de oude kwaliteit ook het indexcijfer is van de nieuwe kwaliteit.

Teneinde ook indexcijfers over Januari, Februari en Maart 1931 te verkrijgen, zijn bij die artikelen, waarvan prijzen over Januari en Februari ontbraken, fictieve prijzen ingevuld, waarbij het prijsverschil tusschen December en Maart in drie gelijke deelen verdeeld werd en bij die artikelen, waarvan prijzen van Januari tot en met Maart ontbraken, in vier gelijke deelen. De op deze wijze berekende prijzen zijn in deze publicatie cursief gedrukt.

De serie van de invoerartikelen omvat 72 artikelen, welke in vijf groepen zijn verdeeld.

Bij de groep *textiele goederen* ontbreken nog de prijzen van madapolams, prints (blauw en zwart garen) en naai-garen. Voor deze artikelen zijn indexcijfers geïnterpoleerd.

Bijna alle textiele artikelen zijn in de periode December—April in prijs gedaald, waardoor het groepsindexcijfer van 155 in December tot 123 in April terugliep.

Met uitzondering van bier zijn ook de prijzen van alle artikelen van de groep levensmiddelen teruggelopen.

Het groepsindexcijfer daalde van 126 in December 1930 tot 107 in April 1931.

Het indexcijfer van de groep *metalen* daalde van 124 in December tot 102 in April, welke daling veroorzaakt werd door vermindering der prijzen bij bijna alle producten.

Van de groep *chemicaliën en verfstoffen* geven de prijzen van ammonia, azijnzuur, lijnolie, was, zwavel en zwavelzuur een scherp prijsval te zien, terwijl die van houtteer, koolteer, kopersulfaat, zinkwit en zwavelzure ammonia slechts een kleinen teruggang vertoonden, die van chromaatgeel gelijk bleef en die van aluin en hars iets konden oploopen.

Het groepsindexcijfer daalde van 133 in December 1930 tot 110 in April 1931.

Het indexcijfer van de groep *diversen* steeg met één punt tot 148; wel waren de prijzen van goeniezakken en portland cement lager, maar de noteringen van vensterglas en glazen dakpannen waren hooger, terwijl de prijzen van de andere artikelen van deze groep niet veranderden.

Het indexcijfer van den geheelen invoer (72 artikelen) daalde van 139 in December tot 118 in April.

Uitvoer. De serie uitvoerproducten omvat de prijzen van 20 producten.

In April gaven de prijzen wederom een dalende tendens te zien. De rubberprijs belandde op een nieuw laagterecord van 15½ cent per ¼ KG. tegen 19 cent in Maart. De theeprijzen, welke gedurende het jaar 1930 gehandhaafd konden worden op een, in verhouding tot de tijdsomstandigheden, redelijk niveau van gemiddeld f 0.46, vervolgde ook in April de dalende tendens, welke inzette in Januari 1931. Bedroeg de theeprijs in December 1930 nog f 0.46 per ½ KG. en in Maart 1931 nog f 0.34½, in April daalde de prijs tot gemiddeld f 0.32½.

De tinprijs van gem. f 144.42 per 100 KG. in Maart kon, ondanks de per 1 Maart ingevoerde restrictie, in April niet gehandhaafd worden, de prijs daalde tot het nieuwe laagterecord van f 132.98.

Ook de prijzen van damar zijn in April sterk teruggelopen, nl. van gem. f 46.19 per 100 KG. in Maart tot f 41.31 in April.

Wat de overige producten betreft, de prijzen van cacao, copra, katjang idjoe, koffie, maïs, peper en suiker waren lager, daarentegen die van katjang-olie, arachides, citro-nella-olie, kapok, kapokpitten en koelhuiden wat hooger.

Het indexcijfer van den geheelen uitvoer daalde met 2 punten tot 70.

Het algemeen indexcijfer van in- en uitvoer tezamen liep terug van 126 in December 1930 tot 108 in April jl.

Dit algemeen indexcijfer heeft geen andere beteekenis dan dat het het gemiddelde prijsverloop voorstelt van de 92 met name genoemde producten.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

	Invoerartikelen.						Uitvoerartikelen	Totaal groothandel
	Textiel-goederen ¹⁾	Levensmiddelen ²⁾	Metalen ³⁾	Chemicaliën ⁴⁾	Diversen ⁵⁾	Totaal		
1913.	100	100	100	100	100	100	100	100
1924.	213	164	167	160	168	178	155	173
1925.	208	161	160	150	165	172	146	166
1926.	185	157	151	153	169	165	137	159
1927.	174	148	149	149	173	160	130	154
1928.	172	149	141	144	162	155	125	149
1929.	172	149	142	142	163	155	123	148
1930.	162	138	133	137	152	146	88	134
April 1930.	167	144	137	138	152	149	95	138
Mei " "	162	142	136	138	156	148	94	136
Juni " "	161	140	136	137	155	147	88	134
Juli " "	161	139	133	136	155	146	82	132
Augustus " "	159	138	131	136	152	145	81	131
September " "	158	135	129	136	149	143	79	129
October " "	156	130	126	134	148	141	79	127
November " "	155	127	121	133	148	140	78	126
December " "	155	126	124	133	147	139	79	126
Januari 1931.	143	121	117	124	148	132	73	119
Februari " "	137	113	110	117	149	126	72	115
Maart " "	130	112	103	110	150	122	72	111
April " "	123	107	102	110	148	118	70	108

1) 20 art. 2) 12 art. 3) 12 art. 4) 15 art. 5) 13 art.

Kleinhandelsprijzen. De tabel kleinhandelsprijzen omvat de prijzen van 40 verbruiksartikelen, verdeeld in een serie inheemse en een serie uitheemse artikelen.

In hoofdzaak door de lagere prijzen voor rijst, kippen-eieren en karbouwenvleesch daalde het indexcijfer van de serie inheemse artikelen in Mei met 2 punten tot 136.

Het indexcijfer van de serie uitheemse artikelen liep door eenige zeer kleine prijsdalingen met één punt terug tot 137.

Het indexcijfer van den geheelen kleinhandel daalde met één punt tot 137.

Pasarprijzen. Hierbij valt een prijsdaling te constateeren.

De prijzen van padi boeloe daalde van f 3.33 per picol in Maart tot f 3.02 in April, die van beras No. 1 van f 9.14 tot f 8.66, cassave No. 1 van f 0.95½ tot f 0.82½, bataten No. 2 van f 0.82½ tot f 0.74, en witte katjang kedelee van f 7.42 tot f 7.15.

Ook de prijzen van vleesch, gedroogde visch, eieren en Javaansche suiker waren lager.

Daarentegen waren de prijzen van gepelde maïs iets vaster.

De bovengenoemde prijzen zijn in hoofdzaak gemiddelde prijzen op pasars van districts-hoofdplaatsen. Op de pasars

in kleinere plaatsen worden in het algemeen lagere prijzen genoteerd.

Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemse oorsprong te Batavia.

	In-heemsch ¹⁾	Uit-heemsch ¹⁾	Totaal	Voeding ²⁾
1913/14	100	100	100	100
1924..	182	158	170	170
1925..	169	152	160	159
1926..	169	148	159	156
1927..	166	147	157	155
1928..	160	148	154	153
1929..	162	145	153	151
1930..	156	143	150	148
Mei 1930..	162	144	153	151
Juni " "	157	144	151	149
Juli " "	156	144	150	148
Augustus " "	152	142	147	144
September " "	153	140	146	144
October " "	151	140	145	143
November " "	149	139	144	142
December " "	147	139	143	141
Januari 1931..	148	139	144	141
Februari " "	143	139	141	138
Maart " "	140	139	139	136
April " "	138	138	138	135
Mei " "	136	137	137	133

1) 20 artikelen. 2) 35 artikelen.

BOEKAANKONDIGING.

Annuaire statistique de la Société des Nations 1930/31. (Service d'Etudes économiques. Genève 1931).
Série de Publications de la Société des Nations.
Questions économiques et financières.

Het Secretariaat van den Volkenbond heeft opnieuw een statistisch jaarboek gepubliceerd. Dit boek is een vervolg op het internationale jaarboek van 1929 en bevat de jongste statistieken, betrekking hebbende op de bevolking (tegenwoordige bevolking, toeneming van de bevolking, emigratie, immigratie, enz.), de productie (landbouw, mijnen, industrie), den handel, het verkeer, de openbare financiën, de wisselkoersen, de prijzen, de loonen, de werkloosheid, de arbeidsconflicten, enz. Het nieuwe deel, dat veel lijviger is dan dat van het vorige jaar, bevat 121 verschillende tabellen. Van de nieuwe tabellen zijn de volgende thans van speciaal belang: de werkloosheid per industriële groep; de stakingen en de uitsluitingen; het rendement van obligaties; aandeelenkoersen en -indices; disconto's van de centrale bankinstellingen; particuliere disconto's. De tabellen betreffende de productie zijn niet alleen in aantal uitgebreid, doch werden in vele gevallen aangevuld door toevoeging van de prijzen uitgedrukt in goudfranken per metrieke eenheid.

Wie zich op een of ander gebied van het economische leven van de wereld wil oriënteren, vindt in dit boek waardevolle gegevens. Deze uitgave van den Volkenbond is daarom voor velen onmisbaar geworden, temeer waar hierin reeds de cijfers over 1930, zij het weliswaar voorloopige, zijn gepubliceerd.

ONTVANGEN BOEKEN.

Principiële Staatskunde. Deel I: Katholicisme, Socialisme, Liberalisme. Samengesteld door Prof. Mr. C. W. de Vries. Tweede verbeterde druk. (Rotterdam z. j.; W. L. J. Brusse's Uitgeversmaatschappij N.V.).

Deze studie, uitgegeven door de Vereeniging voor Staatskunde van de Studenten der Nederlandsche Handelshoogeschool, bevat een voordracht van Mr. Dr. Arn. Borret S. J. over de Katholieke Maatschappij- en Staatsleer, een van Dr. Ir. Th. van der Waerden over Beginsel en Praktijk der Sociaal-Democratie in verband met Staat en Maatschappij en een van Prof. Dr. C. A. Verrijn Stuart over de Liberale opvatting nopens de verhouding tusschen Staat en Maatschappij. Een lijst van data en gegevens op economisch en sociaal-economisch gebied, die voor de studie der staatskundige geschiedenis in Nederland van belang zijn, is eveneens in dit boek opgenomen.

RIJKSPOSTSPAARBANK.

APRIL	1929	1930	1931
Inlagen	f 9.620.407	f 9.828.567	f 11.381.707
Terugbetalingen ...	„ 12.403.473	„ 12.431.713	„ 12.482.140
Tegood der inleggers op ultimo	„ 339.788.949	„ 353.673.853	„ 386.080.957
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes op ultimo	„ 42.244.300	„ 43.006.250	„ 42.644.600
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven	9.162	9.182	10.391
Aantal geheel afbetaald	8.283	7.876	7.224
Aantal in omloop op ultimo	2.083.096	2.120.650	2.169.423

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Mei 1931		Mei 1930	
	In miljoenen	Aantal	In miljoenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 163.1	44.760	f 25.-	35.603
Girobetalingen aan particulieren	„ 23.6	134.273	„ 23.2	120.413
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 5.6	8.287	„ 5.5	7.461
Betalingen	„ 8.9	34.499	„ 7.9	35.778
Part.rekeninghouders	„ 30.4	44.373	„ 23.6	37.966
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponeerd	„ 9.8	4.369	„ 9.9	4.136

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)
I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Mei 1931	Jan./Mei 1931	Jan./Mei 1930
Prod. Steenkolen in tonnen ..	996.953	5.130.706	5.035.438
Aantal normale werkdagen ..	24	124	127

II. Bruinkolenmijn „Carisborg“.

	Mei 1931	Jan./Mei 1931	Jan./Mei 1930
Netto-productie in tonnen ..	21.587 ¹⁾	111.716	106.096
Aantal normale werkdagen	24	124	118

III. Zoutmijnen.

(Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

	Mei 1931	Jan./Mei 1931	Jan./Mei 1930
Afgeleverd:			
Geraff. zout	3.609	18.431	16.128
Industriezout	53	270	277
Afvalzout	291	1.020	1.071
Aantal normale werkdagen	24	126	125

Arbeiders.

Aantal.	Gezamenlijke Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg“	Zoutmijnen
1 Juni 1931	{ 11.243 ²⁾ 27.296 ⁴⁾	119	196
1 Juni 1930	{ 11.100 ²⁾ 26.398 ⁴⁾	171	215

1) 16.075 ton ruwe bruinkool en 5.512 ton bruinkoolbriketten.

2) bovengronds. 3) incl. 1.836 arbeiders der nevenbedrijven.

4) ondergronds.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 2 16 Mei '31	Lissabon .... 7 8 Aug.'31
	Bel. Binn. Eff. 2 16 Mei '31	Londen ..... 4 30 Juli '31
	Vrsch. in R.C. 2 16 Mei '31	Madrid ..... 6 23 Juli '31
	Athene ..... 9 2 Dec.'28	N.-York F.R.B. 1 1/2 7 Mei '31
	Batavia ..... 4 1/2 10 Mrt.'30	Oslo ..... 4 8 Nov.'30
	Belgrado ..... 7 20 Juli '31	Parijs ..... 2 2 Jan.'31
	Berlijn ..... 10 12 Aug.'31	Praag ..... 4 24 Juni '30
	Boekarest ..... 8 1 Apr.'31	Pretoria .... 5 12 Mrt.'31
	Brussel ..... 2 1/2 31 Juli '30	Rome ..... 5 1/2 19 Mei '30
	Budapest ..... 9 23 Juli '31	Stockholm .. 4 31 Juli '31
	Calcutta ..... 7 6 Aug.'31	Tokio ..... 5 1 6 Oct.'30
	Dantzig ..... 7 10 Aug.'31	Weenen ..... 10 22 Juli '31
	Helsingfors .. 6 26 Aug.'30	Warschau ... 7 1/2 3 Oct.'30
	Kopenhagen ... 3 1/2 12 Nov.'30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan.'31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	15 Aug.	10/15 Aug.	3/8 Aug.	27 Julii 1 Aug.	11/16 Aug.	12/17 Aug.	20/24 Julii
Amsterdam Partic.disc. Prolong.	13/16-1/4	13/16-13/16	113/16-2	17/8-2	13/4-13/16	47/8-5	31/8-3/16
Londen Daggeld...	2 1/2-1/2	2 1/2-4	3-4 1/2	2 1/4-3 1/4	1 1/2-2 1/2	3 1/2-4 1/2	1 1/4-2
Berlijn Daggeld...	8-9 1/2	8-10	—	—	11/2-4 1/2	6-8 3/4	—
New York Daggeld 1)	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	2 1/2-3/4	6-8 1/4	1 1/4-2 1/2

1) Koers van 14 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
11 Aug. 1931	2.48 3/10	12.05 1/8	58.85	9.72 1/2	34.57 1/2	99 7/8
12 „ 1931	2.48 1/8	12.04 1/8	58.85	9.72	34.55	99 7/8
13 „ 1931	2.48 1/16	12.05	58.85	9.72 1/2	34.66	99 7/8
14 „ 1931	2.48	12.04 3/8	58.85	9.72	34.56	99 7/8
15 „ 1931	2.48 1/16	12.04 3/8	58.85	9.72 1/2	34.56	99 7/8
17 „ 1931	2.48	12.04 3/8	58.85	9.72	34.56	99 7/8
Laagsted. w. 1)	2.47 7/8	12.04	58.50	9.71 1/2	34.52 1/2	99 3/8
Hoogste d. w. 1)	2.48 3/16	12.05 1/4	58.85	9.72 1/2	34.57 1/2	100
10 Aug. 1931	2.48 3/16	12.05	58.85	9.72 1/2	34.57 1/2	99 3/8
3 „ 1931	2.47 7/8	12.04 1/8	58.85	9.72 1/2	34.61	99 3/8
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.28	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
11 Aug. 1931	48.42 1/2	34.90	7.35 1/2	1.47 1/2	12.98	21.65
12 „ 1931	48.42 1/2	34.87 1/2	7.34 1/2	1.47 1/2	12.97 1/2	21.50
13 „ 1931	48.42 1/2	34.87 1/2	7.34 1/2	1.47 1/2	12.97 1/2	21.45
14 „ 1931	48.37 1/2	34.87 1/2	7.34 1/2	1.47 1/2	12.97 1/2	21.30
15 „ 1931	48.37 1/2	34.87 1/2	7.34 1/2	1.47 1/2	—	—
17 „ 1931	48.34	34.90	7.36	1.47 1/2	12.97 1/2	21.30
Laagsted. w. 1)	48.30	34.80	7.33	1.45	12.92 1/2	21.20
Hoogste d. w. 1)	48.42 1/2	34.92 1/2	7.37	1.49	13.—	21.75
10 Aug. 1931	48.42	34.90	7.36	1.47 1/2	12.98	21.15
3 „ 1931	48.34	34.90	7.35	1.47	12.97 1/2	22.40
Muntpariteit	48.—	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
11 Aug. 1931	66.40	66.32 1/2	66.37 1/2	6.24 1/2	71 1/2	2.47 1/2
12 „ 1931	66.35	66.30	66.32 1/2	6.24 1/2	71 1/2	2.47 1/2
13 „ 1931	66.37 1/2	66.32 1/2	66.35	6.24 1/2	71 1/2	2.47 1/2
14 „ 1931	66.37 1/2	66.30	66.32 1/2	6.24 1/2	71 1/2	2.47 1/2
15 „ 1931	66.37 1/2	66.32 1/2	66.35	6.24 1/2	72	2.47 1/2
17 „ 1931	66.37 1/2	66.30	66.32 1/2	6.25	75	2.47 1/2
Laagsted. w. 1)	66.27 1/2	66.24	66.25	6.22 1/2	70 3/4	2.47
Hoogste d. w. 1)	66.40	66.35	66.37 1/2	6.27 1/2	75 1/2	2.47 1/2
10 Aug. 1931	66.37 1/2	66.30	66.35	6.24 1/2	70	2.47 1/2
3 „ 1931	66.40	66.35	66.37 1/2	6.23 1/2	73 1/2	2.47 1/2
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 3/4	2.48 3/4

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Table with columns: Data, Londen (\$ per £), Parijs (\$ p. 100 fr.), Berlijn (\$ p. 100 Mk.), Amsterdam (\$ p. 100 gld.)

KOERSEN TE LONDEN.

Table with columns: Plaatsen en Landen, Noteerings-eenheden, 1 Aug. 1931, 8 Aug. 1931, 10/15 Aug. '31 Laagste, 15 Aug. 1931 Hoogste

ZILVERPRIJS

Table with columns: Londen (N.York), 10 Aug. 1931, 11, 12, 13, 14, 15, 16 Aug. 1930, 27 Juli 1914

GOUDPRIJS *)

Table with columns: Londen, 10 Aug. 1931, 11, 12, 13, 14, 15, 16 Aug. 1930, 27 Juli 1914

1) In pence p. oz. stand. *) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. *) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Table with columns: Vorderingen, 7 Aug. 1931, 15 Aug. 1931

Table with columns: Vorderingen, 9 Aug. 1931, 16 Aug. 1931

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Table with columns: Vorderingen, 9 Aug. 1931, 16 Aug. 1931

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 17 Augustus 1931.

Table with columns: Activa, Binnel. Wis., sels, Prom., enz. in disc., enz. in disc., Papier o. h. Buitenl. in disconto, Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel., Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp., Op Effecten, Op Goederen en Spec., Voorschotten a. h. Rijk, Munt en Muntmateriaal, Munt, Goud, Muntmat., Goud, Munt, Zilver, enz., Muntmat., Zilver, Belegging 1/8 kapitaal, reserves en pensioenfonds, Gebouwen en Meub. der Bank, Diverse rekeningen

Passiva.

Table with columns: Kapitaal, Reservefonds, Bijzondere reserve, Pensioenfonds, Bankbiljetten in omloop, Bankassignatiën in omloop, Rek.-Cour. Het Rijk, saldo's: Anderen, Diverse rekeningen

Beschikbaar metaalsaldo, Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is, Waarvan in het buitenland

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Table with columns: Data, Goud (Munt, Muntmat.), Circulatie, Andere opsch. schulden, Beschikb. Metaal-saldo, Dekkingsperc

Table with columns: Data, Totaal bedrag disconto's, Schatkist-promessen rechtstreeks, Beleeningen, Papier op het buitl., Diverse rekeningen

1) Sedert den bankstaaf van 4 Jan. '29 weder op de basis van 1/8 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇAOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Table with columns: Data, Metaal, Circulatie, Disconto's, Voorschotten aan de kolonie, Diverse rekeningen, Diverse rekeningen

1) Sluitp. der activa. 2) Sluitp. der passiva. 3) Schuld aan de Kolonie.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
15 Aug. 1931	151.800		247.100	22.200	44.080
8 " 1931	154.300		248.600	22.400	45.900
1 " 1931	154.600		242.400	22.500	48.640
18 Juli 1931	115.117	43.555	243.770	24.544	51.346
11 " 1931	115.110	44.951	248.270	29.040	49.037
4 " 1931	115.105	45.777	243.829	32.238	50.456
27 Juni 1931	115.054	45.549	240.293	37.495	49.487
16 Aug. 1930	138.442	26.648	269.342	40.951	40.973
17 Aug. 1929	147.648	23.686	308.061	68.490	20.713
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
15 Aug. 1931		99.700		***	56
8 " 1931		102.700		***	57
1 " 1931		97.000		***	58
18 Juli 1931	9.555	16.410	37.593	32.784	59
11 " 1931	9.877	19.411	40.521	31.063	58
4 " 1931	9.764	19.099	42.738	30.441	58
27 Juni 1931	9.427	20.817	38.101	27.057	58
16 Aug. 1930	10.135	31.366	48.494	51.077	53
17 Aug. 1929	11.334	40.453	130.321	25.435	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
12 Aug. 1931	133.304	360.051	46.947	7.051	22.097
5 " 1931	134.828	365.252	43.265	9.019	23.283
29 Juli 1931	133.310	359.362	32.673	9.696	26.604
22 " 1931	150.045	356.098	52.876	7.099	31.977
15 " 1931	165.200	358.913	65.078	7.407	30.164
8 " 1931	165.811	359.258	65.362	7.102	27.837
13 Aug. 1930	154.105	367.379	45.712	6.865	22.744
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
12 Aug. '31	53.226	19.434	58.163	34.879	48.253	42 ²⁹ / ₃₂
5 " '31	49.311	11.438	63.437	33.175	44.576	41 ⁹ / ₁₆
29 Juli '31	52.561	15.219	55.798	33.687	33.948	32 ¹⁸ / ₃₂
22 " '31	34.376	16.373	60.179	32.764	53.946	49 ⁵ / ₁₆
15 " '31	30.021	15.676	66.429	33.705	66.287	57 ⁷ / ₃₂
8 " '31	31.826	15.734	64.543	34.986	66.553	57 ²³ / ₃₂
13 Aug. '30	54.346	12.256	66.253	34.020	46.736	41 ¹ / ₂
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
7 Aug. '31	58.557	880	12.210	19.674	14.480	2.827	3.200
31 Juli '31	58.407	873	11.218	19.588	15.024	2.860	3.200
24 " '31	57.893	869	9.476	21.515	16.068	2.757	3.200
17 " '31	56.647	856	8.659	21.553	16.990	2.839	3.200
8 Aug. '30	46.656	396	7.064	24.245	18.794	2.789	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	—	8	769

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Parti-culieren
7 Aug. '31	5.065	2.140	79.007	1.765	7.919	15.306
31 Juli '31	5.065	3.462	79.862	1.333	7.970	14.736
24 " '31	5.082	2.092	77.766	1.826	8.012	14.621
17 " '31	5.082	2.457	77.954	1.665	8.022	12.935
8 Aug. '30	5.304	1.789	72.971	4.916	5.343	7.032
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluippost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

18 Augustus 1931.

Eindelijk is in de afgelopen week de stemming eens wat beter geweest dan tevoren en over het algemeen hebben de prijzen eenige verhooging ondergaan. Tot de oorzaken hier verhooging behoort het weinig gunstige weder in een groot deel van West-Europa. Het binnenhalen van den nieuwen oogst ondervindt daardoor hier en daar vertraging en in verband daarmee zijn voor sommige graansoorten, zooals speciaal voor dadelijk leverbare rogge de prijzen zelfs aanmerkelijk gestegen bij toegenomen vraag. Ten opzichte van tarwe wordt van het ongunstige weder tot nog toe vooral in Frankrijk schade verwacht en tot zekere hoogte ook in Engeland. In de noordelijker landen van het vasteland heeft de tarwe, die daar nog niet gesneden is, nog niet ernstig te lijden. De Fransche klachten hebben reeds eenigszins bijgedragen tot de kleine prijsstijging, welke deze week heeft plaats gevonden, doch van meer gewicht was de toenemende vraag van het Verre Oosten naar tarwe van de Noord-Amerikaansche Westkust, alsmede de zeer lage raming voor de opbrengst van de zomertarwe der Vereenigde Staten en de waarschijnlijkheid, dat de opbrengst in Canada niet zal meevallen. Dat de markt toch weifelend bleef, mag vooral worden toegeschreven aan den enormen oogst der wintertarwe in de Vereenigde Staten, de pogingen van den Farm Board om den verkoop van zijn grooten ouden voorraad te bespoedigen, groote Russische verscheppingen, die deze week 573.000 quarters hebben bedragen en het groote aantal schepen, die voor deze en de volgende maand bevracht zijn voor belading met graan in de Russische havens der Zwarte Zee. Op verdere uitbreiding der Russische verscheppingen dient dus te worden gerekend en het aanbod van Russische tarwe voor spoedige verschepping bleef dan ook ruim. Ook de oogstberichten, die uit Rusland binnenkomen, wijzen op deze waarschijnlijkheid en reeds wordt aangenomen, dat Rusland dit seizoen zeker 20 miljoen quarters zal exporteeren, terwijl in het afgelopen oogstjaar de verscheppingen ongeveer 15 miljoen quarters hebben bedragen. Prijsdrukkende factoren van minder gewicht waren nog het goedkoop aanbod uit Roemenië, dat trouwens in de tweede helft der week is afgenomen wegens kleinere aanvoeren in de Roemeensche havens, en het aanbod tot telkens lagere prijzen van Duitsche en Poolse tarwe. Bij dit alles komt dan nog de geringe vraag van de zijde der meeste vastelandsche invoerlanden, waarvan vooral Frankrijk, Italië en Duitschland den invoer immers door middel van maalgelden en invoerrechten sterk belemmeren. In Juli is de tarwe-invoer in Duitschland en Frankrijk nog vrij groot geweest, maar nu de nieuwe oogsten in die landen ter beschikking komen, zullen deze cijfers zeker afnemen in overeenstemming met de recente verscherping der maalgelden. Ook in Engeland was in het begin der week de kooplust voor tarwe nog zeer teleurstellend, doch later heeft de vraag zich geleidelijk uitgebreid en er zijn tenslotte in de afgelopen week naar Engeland flinke zaken gedaan in Russische tarwe, terwijl ook voor Canadeesche soorten nu en dan meer vraag bestond. Tevens kocht Engeland naast de gewoonlijk verhandelde soorten ook Duitse, Roemeensche en Hongaarsche tarwe wegens de lage prijzen, waarvoor deze soorten te koop waren. Ook naar de verschillende vastelandsche markten, waarbij Nederland, worden in deze soorten geregeld zaken gedaan, al wordt een groot gedeelte daarvan niet gekocht als grondstof voor brood doch als voeder voor vee en pluimgedierte. Toen maïs wat vaster liep waren de goedkoopste soorten Donau-tarwe zelfs lager in prijs dan iedere andere soort voedergraan. Ondanks de groote hoeveelheid, die uit Rusland is afgeladen, zijn deze week de wereldverscheppingen van tarwe iets kleiner geweest dan de vorige week, omdat zoowel Noord-Amerika, als Argentinië en Australië aanmerkelijk minder hebben afgeladen. Waarschijnlijk zijn in Argentinië de voorraden niet zeer groot meer en van Australië is dat met zekerheid bekend, als gevolg van de groote verscheppingen der afgelopen maanden uit Australië naar het Verre Oosten. Dat in Argentinië en Australië dit jaar minder tarwe is uitgezaaid dan in het vorige, heeft op de markt tot nog toe zeer weinig invloed. Overigens is het zeer goed mogelijk, dat tenslotte de Argentijnsche opbrengst van de kleinere bezaaide oppervlakte niet bij die van het vorige jaar ten achter zal blijven, want na de klachten van eenigen tijd geleden over het droge weder, heeft het in Argentinië volop geregend en de jonge tarwe staat er nu zeer goed voor. Uit de Vereenigde Staten wordt bericht, dat er in dit jaar aanmerkelijk minder wintertarwe zal worden uitgezaaid dan in vorige jaren, doch ook in 1930 was aanvankelijk van een vermindering sprake, waarvan toen niets

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	9/15 Aug. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	9/15 Aug. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	33.139	807.124	838.759	—	10.015	35.782	817.139	874.541
Rogge	4.974	193.757	276.785	—	324	25.200	194.081	301.985
Boekweit	1.641	16.975	11.216	—	145	1.588	17.120	12.804
Mais	13.863	715.212	637.048	—	160.082	109.427	875.294	746.475
Gerst	4.839	381.665	290.449	—	21.915	22.163	403.580	312.612
Haver	1.100	176.278	123.534	—	1.410	2.812	177.688	126.346
Lijnzaad	1.561	130.737	57.618	10.728	309.997	175.509	440.734	233.127
Lijnkoek	4.378	67.607	99.615	—	204	—	67.811	99.615
Tarwemeel	287	65.157	79.318	187	18.908	25.634	84.065	104.952
Andere meelsoorten	377	25.627	12.110	134	8.165	612	33.792	12.722

gekomen is en het is zeer de vraag, of het ditmaal anders zal gaan. Op 17 Augustus is in Noord-Amerika tarwe wat flauwer geloopt wegens de beperkte Europeesche vraag en omdat men in Canada nu toch weer tot de conclusie kwam, dat de opbrengst van den nieuwen oogst wel eens kon meevallen. In vergelijking met een week tevoren sloten Chicago en Winnipeg $\frac{5}{8}$ à 1 dollarcent per 60 lbs. lager. Argentinië was niet flauwer en blijkens de Liverpoolse noteringen Europa evenmin. Het slot aan de Argentijnsche termijnmarkten was circa 5 centavos hooger dan een week tevoren, terwijl ook de pesokoers en vrachten wat vaster zijn. Over het algemeen ziet het er echter naar uit, dat de tarwemarkt bezig is, haar wat betere houding weer te verliezen.

Van rogge hebben uit Rusland nog geen groote verschepingen plaats gehad. In het begin der week werd Russische rogge in Nederland nog tot zeer lage prijzen verhandeld en ook op aflading in de herfstmaanden werd deze goedkoop aangeboden en naar Rotterdam verkocht. Later echter is in verband met het slechte weder de vraag naar loco rogge toegenomen, hetgeen mede wegens de afnemende voorraden tot een aanmerkelijke prijsverhooging heeft geleid. Ook voor Russische rogge op aflading zijn de prijzen verhoogd. In Noord-Amerika zijn de roggeprijzen niet gestegen. Er wordt uit Canada en de Vereenigde Staten echter zeer weinig rogge verscheept en zaken komen er slechts bij uitzondering tot stand.

Voor mais hebben de prijzen zich deze week weder verder hersteld ondanks de record-verschepingen uit Argentinië. Deze hebben niet minder dan 302.000 ton bedragen en de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid mais, die bijna geheel uit Platamais bestaat, is nog steeds van ongekend grooten omvang. Uit de ervaring der laatste weken is gebleken, dat Europa tegenwoordig in staat is, uitermate groote hoeveelheden mais op te nemen en de vrees voor de enorme Argentijnsche verschepingen is daarom minder groot dan eenigen tijd geleden. Daarbij zijn de aanvoeren van voergerst reeds langen tijd zeer klein, hetgeen de vraag naar mais in de hand werkt. Voor Platamais op aflading in de herfstmaanden bestond bij stijgende prijs eveneens meer belangstelling zoowel op het vasteland als in Engeland, omdat verwacht wordt, dat binnen enkele weken de Argentijnsche verschepingen zullen afnemen. Naar Engeland werden in de tweede helft der week tot stijgende prijzen zelfs zeer groote zaken in mais gedaan, hetgeen een der hoofdoorzaken is geweest voor de betere houding der markt. Reeds meer dan 15 miljoen quarters mais zijn sedert 1 Mei uit Argentinië verscheept tegen $5\frac{1}{2}$ miljoen in de overeenkomstige periode van 1930 en het schijnt, dat Argentinië zich alle moeite geeft om zooveel mogelijk mais te verschepen vóór de Russische graanverschepingen, haar vollen omvang bereiken en vóór de Roemeensche mais ter verscheping komt. Tot de vrij aanmerkelijke premie, die voor Platamais in latere posities gevraagd wordt boven stoomende partijen, bestaat ook in Nederland steeds belangstelling, met name voor levering in de voorjaarsmaanden. Het is overigens nog lang niet zeker, of de Roemeensche maisverschepingen, zelfs indien de oogst daar zulk een groote opbrengst zal opleveren als men nu verwacht, wel een daarmee overeenkomenden omvang zullen bereiken. Reeds in het afgelopen seizoen is gebleken, dat bij de tegenwoordige lage prijzen Roemenië in staat is een grooter gedeelte dan vroeger van zijn oogst zelf te gebruiken en als geen prijsverbetering intreedt, zou dat ook ditmaal wel eens kunnen geschieden. De prijs voor aangekomen mais verbeterde in Nederland en ook elders in Europa niet slechts wegens de algemeen betere marktstemming en het herstel van den pesokoers, doch ook wegens het feit, dat die aanvoeren in de afgelopen week veel kleiner waren dan in het begin van Augustus. Op 16 Augustus zijn echter weder eenige booten in Nederland gearri-

veerd, hetgeen in den loop van den 17den Augustus de prijzen weer deed dalen. Blijkbaar was het vertrouwen in het prijsherstel nog gering en de beperkte vraag had eenige prijsverlaging tengevolge. Dit gold ook voor Platamais op aflading, welke weer iets goedkooper aan de markt kwam. Ook in Engeland namelijk was de kooplust bekoeld, Argentinië was iets gemakkelijker en op den 18den was Platamais algemeen lager te koop. Aan de Argentijnsche termijnmarkten zijn de maisprijzen tenslotte ongeveer gelijk aan die van 10 Augustus.

In Noord-Amerika was mais van den ouden oogst weder flauw en de Septembertermijn onderging te Chicago een verdere prijsdaling van $5\frac{1}{2}$ dollarcent per 56 lbs. Voor de latere termijnen (nieuwe oogst) handhaafde de prijs zich echter vrij goed, hetgeen echter niet wegneemt, dat velen, ook in Amerika, voor den aanstaanden winter export van Amerikaanse mais verwachten. Daartoe zal de prijs in Amerika echter nog aanmerkelijk moeten dalen.

Gerst is vaster geloopt wegens het nog steeds uitblijven van verschepingen van beteekenis uit Roemenië en Rusland. In het begin der week werden tot toen reeds eenigszins gestegen prijzen nog veel zaken gedaan naar West-Europa in Russische en in mindere mate ook in Donaugerst op herfstafloading, doch toen de prijzen sterk werden verhoogd, werd de kooplust veel kleiner. Dit gold echter niet voor spoedige gerst (ladend tot Augustus-aflading), omdat uit Roemenië zoowel als uit Rusland het aanbod in die posities gestaakt werd en er uitermate weinig gerst naar West-Europa onderweg is. Dagelijks werden voor spoedige gerst hogere prijzen betaald en hoe gering daarvan het aanbod is, bleek uit de hevige prijsstijging, welke er tot stand kwam voor ladende Canadeesche gerst. Nadat daarin op 10 Augustus nog zaken naar Nederland werden gedaan voor f 95, betaalde men voor dezelfde booten die intusschen gestoomd waren op den 17den f 108, terwijl Donau/Russische gerst op September en October-aflading dienzelfden dag voor f 87.50 werd verhandeld. In den loop van den dag is voor die posities de markt zelfs speciaal in Duitschland nog wat gemakkelijker geloopt in de verwachting van groote Russische verschepingen.

Haver is in den loop der week vaster geloopt in verband met het slechte weder in West-Europa, ofschoon dit nog geen schade van beteekenis aan de te velde staande haver berokkent. Aanvankelijk werden tot lage prijzen zaken gedaan in Poolsche en Russische haver op aflading in Augustus en latere maanden, doch later verdween het Poolse aanbod en de Russische prijzen werden verhoogd. In Argentinië steeg de haverprijs met meer zaken naar Engeland. In Nederland bestond iets betere vraag naar loco haver, doch levendig was dit niet, daar uit Rusland binnen eenigen tijd nieuwe aanvoer kan worden verwacht.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten verkeerden gedurende de afgelopen week in flauwe stemming.

In Amerika konden slechts eenige niet noemenswaardige partijen ruwsuiker geplaatst worden tot ca. 1.50 d.c. c. & fr. voor Cubasuiker.

Op de New-Yorksche termijnmarkt maakte zich een nerveuze stemming meester, tengevolge van de geringe vraag naar ruwsuiker, alsmede van de zeer zwakke stemming op de Europeesche markten. De noteringen brokkelde dagelijks iets af en belandden aan het slot op het volgende peil: Sept. 1.39; Oct. 1.39; Dec. 1.38; Jan. 1.39 en Mrt. 1.43, terwijl de laatste notering voor Spot. Centr. 3.50 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 65.000 tons, de versmeltingen 55.000 tons tegen 49.400 tons en de voorraden 250.000 tons tegen 300.600 tons.

prijzen worden ongeveer $\frac{1}{4}$ d. per lb. lager genoteerd dan een week geleden en Egyptische katoen $\frac{1}{2}$ d. tot $\frac{3}{4}$ d. per lb.

Wat boven gezegd is van de katoen- en garenmarkten geldt eveneens voor de doekmarkt. De markt is absoluut gedesorgeriseerd en het zal nog wel eenigen tijd duren, voordat de normale gang van zaken weer hersteld is; de daling is evenwel zoo plotseling geweest, dat momenteel kopers en verkopers contact verloren hebben. Hoewel tenslotte het feit, dat katoen beneden productiekosten genoteerd wordt, de vraag zal stimuleren en de overzeesche markten vertrouwen zal geven, is een feit, dat thans nog niet voorspeld kan worden. De markt is min of meer overveldig door deze buitengewoon groote daling en het zal wel eenigen tijd duren, voordat deze zich weer geheel hersteld heeft.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 4 Aug. 11 Aug. 12 Aug. T.T. op Br.-Indië $1\frac{1}{2}\%$ $1\frac{1}{2}\%$
 F.G.F. Sakellaris 6,65 5,75 T.T. op Hongkong $1\frac{1}{2}\%$ $1\frac{1}{2}\%$
 G.F. No. 1 Oomra. 2,91 2,46 T.T. op Shanghai $1\frac{1}{2}\%$ $1\frac{1}{2}\%$

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaanse havens.
 (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '31 tot 7 Aug. '31	Overeenkomstige periode	
		1930	1929
Ontvangsten Gulf-Havens.	14	63	53
" Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1	5	4
" "t Vastland etc.	6	25	24
" " het Oriënt	18	—	4
" " Canada, Mexico	2	2	2

Voorraden.
 (In duizendtallen balen).

	7 Aug. '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens	2763	1571	518
Binnenland	772	549	196
New-York	228	238	134
New Orleans	567	316	38
Liverpool	239	239	365

KOFFIE.

De uiterst kalme stemming, waarover nu reeds sedert verscheidene weken moest worden bericht, hield ook in de afgelopen week onafgebroken aan. De wisselkoers in Brazilië daalde aanvankelijk nog $\frac{3}{32}$ d., doch daarna steeg hij wederom $\frac{3}{64}$ d. De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos liepen, in overeenstemming met de aanvankelijke daling van den wisselkoers, in de eerste helft van de week nog een fractie verder terug om daarna, toen de wisselkoers iets steeg, wat hooger af te komen. Ten slotte waren zij daarvoor weder ongeveer gelijk aan die van een week geleden en in sommige gevallen zelfs $-\frac{1}{6}$ per cvt. hooger. De aanbiedingen van Rio echter bleven zich grotendeels in langzaam dalende richting bewegen en zijn bij het opmaken van dit Overzicht dooreen ongeveer $\frac{1}{-}$ lager dan verleden week.

De import-handel blijft nog altijd verre van opgevekt. In den algemeenen toestand valt nog in geen enkel opzicht eenige verbetering te bespeuren en ernstige pogingen om het budget sluitend te maken, worden verijdeld door de daling van den koers. Van tijd tot tijd bevatten particuliere telegrammen berichten betreffende onrust en moeilijkheden op politiek gebied, doch het was steeds onmogelijk de mindere of meerdere juistheid daarvan te beoordeelen, aangezien officieel van een en ander geen melding werd gemaakt en de berichten, welke doorkwamen, geenszins bleken te zijn. Ook ten aanzien van de vooruitzichten voor het koffiëartikel, dat voor den uitvoer van Brazilië van zoo overwegend groot belang is, vallen tot nu toe nog geen nieuwe factoren, welke als lichtpunten kunnen worden beschouwd, te ontdekken. Zooals uit het Overzicht van de vorige week is gebleken, is de zichtbare wereldvoorraad (buiten de enorme in het binnenland van Brazilië terughoudende voorraden) sedert verleden jaar met ruim 1.600.000 balen toegenomen. Deze vermeerdering komt voor circa 630.000 balen op rekening van Europa, voor circa 670.000 balen op rekening van Amerika, terwijl de voorraad in de uitvoerhavens van Brazilië met ongeveer 300.000 balen is toegenomen. Over vorstschade, of liever: over schade door lage temperaturen, werd van officieele zijde niets verno-

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN					TEXTIELGOEDEREN			DIVERSEN	
ZILVER cash Londen per Standard Cunce	IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton	KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto
pence	Sh.	£	£	£	¢	pence	pence	fl.	fl.
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	55.00	100.0	34.70	12.00
32 $\frac{1}{2}$	73/-	62.1/6	261.17/-	36.8/6	23.25	47.25	83.9	28.46	82.0
28 $\frac{1}{4}$	86/6	58.1/-	93.5	31.1/6	85.3	85.9	24.75	89.8	116.5
26 $\frac{3}{4}$	83/3	55.14/-	89.7	24.4/-	66.4	88.2	26.50	40.43	114.8
26 $\frac{1}{2}$	81.1	63.16/-	102.8	21.1/-	57.8	93.6	30.50	47.58	137.1
24 $\frac{7}{8}$	76.2	75.14/-	121.9	23.5/-	63.8	70.9	25.25	85.6	92.9
17 $\frac{13}{16}$	55.4	54.13/-	88.0	18.1/6	49.6	58.3	16.25	55.1	25.36
26 $\frac{1}{4}$	81.8	90.4	75.10/6	22.2/-	60.7	86.9	28.75	97.3	108.1
25 $\frac{7}{8}$	80.7	66/6	91.1	22.2.11/-	85.0	86.5	44.25	80.5	94.1
26	81.0	67/-	91.8	221.0/6	84.4	91.4	44.00	80.0	93.2
25 $\frac{3}{4}$	80.2	68/-	93.2	207.5/6	79.2	88.0	43.25	78.6	92.4
26 $\frac{1}{8}$	78.1	69/6	95.2	121.2	197.5/6	75.3	23.19/-	65.8	19.40
24 $\frac{1}{4}$	75.6	71/-	97.3	74.11/-	120.1	200.5/-	76.5	23.14/-	65.1
24 $\frac{3}{8}$	75.7	72/6	99.3	72.12/6	117.0	209.5/6	79.9	22.16/-	62.6
24 $\frac{1}{2}$	75.7	72/6	99.3	73.17/-	119.0	210.11/-	80.4	23.3/-	63.6
23 $\frac{1}{2}$	73.9	72/6	99.3	74.19/-	120.7	205.5/6	78.4	23.11/-	64.7
23 $\frac{1}{4}$	71.8	72/6	99.3	72.16/-	117.3	188.9/6	72.0	23.4/6	63.8
22 $\frac{1}{2}$	70.7	72/6	99.3	70.5/-	113.2	182.-/6	69.5	21.13/-	59.4
22 $\frac{1}{4}$	69.3	72/6	99.3	68.6/6	110.1	178.18/6	68.3	21.9/6	59.9
20 $\frac{1}{2}$	65.3	72/6	99.3	71.9/6	115.1	174.13/-	66.7	21.11/-	59.4
20 $\frac{1}{8}$	62.6	72/6	99.3	71.12/6	115.4	174.4/-	66.5	21.4/-	58.2
19 $\frac{1}{8}$	59.5	70/-	95.9	68.19/6	111.1	165.18/-	63.4	18.16/-	51.6
19 $\frac{1}{16}$	61.0	67/6	92.5	61.3/-	98.5	161.17/6	61.8	18.6/6	50.3
18 $\frac{1}{2}$	59.0	67/6	92.5	53.9/-	86.1	145.-/-	55.4	17.16/-	48.9
16 $\frac{1}{2}$	50.0	67/6	92.5	50.1/6	80.7	136.4/6	52.0	17.19/-	49.3
16	49.9	67/6	92.5	48.2/-	77.5	134.17/6	51.5	18.3/-	49.8
16 $\frac{3}{8}$	51.0	65/-	89.0	47.15/-	76.9	135.5/6	51.7	18.6/-	50.2
16 $\frac{1}{2}$	52.0	63/6	87.1	46.6/-	74.6	132.6/-	50.5	17.18/-	49.1
16 $\frac{1}{4}$	51.5	63/6	87.1	43.-/-	69.3	117.13/-	44.9	15.15/-	43.2
16 $\frac{3}{16}$	51.9	63/6	87.1	46.8/6	74.8	113.16/-	43.5	13.18/6	43.7
13 $\frac{7}{8}$	43.2	60/6	80.9	47.6/6	76.2	115.3/-	44.0	15.5/6	41.9
12 $\frac{1}{2}$	38.9	58/6	80.3	45.1/6	72.6	117.-/6	44.4	14.-/6	38.5
13 $\frac{1}{8}$	41.8	58/6	80.3	45.1/6	72.6	122.1/-	46.6	13.3/6	35.2
12 $\frac{1}{4}$	40.9	58/6	80.3	42.15/6	68.9	113.4/-	43.2	12.10/-	34.3
12 $\frac{1}{8}$	40.3	58/6	80.3	39.6/6	63.4	104.17/-	40.0	11.1/6	31.6
12 $\frac{1}{16}$	40.1	58/6	80.3	36.6/6	58.5	106.2/6	40.5	11.10/6	31.8
13 $\frac{1}{4}$	41.2	58/6	80.3	34.14/-	55.9	112.5/6	42.9	12.5/6	35.1
13 $\frac{1}{8}$	40.7	58/6	80.3	32.12/6	52.6	111.-/7	42.4	12.5-7	33.6
12 $\frac{3}{16}$	39.1	58/6	80.3	32.10/-	52.4	112.10/-	43.0	12.2/6	33.2
12 $\frac{1}{8}$	39.3	58/6	80.3	33.-/-	53.2	115.12/6	44.2	11.12/6	31.9

invoering van de huidige officieele noteringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. *) = Malting vóór de invoer.
 *) Notering Schotland 59/6. *) 58/- . *) 4 Augustus. *) 7 Augustus. *) 14 Augustus. *) 6 Augustus. *) 13 Augustus.

